

Velja po pošti:
za celo leto naprej... K 28.—
za en mesec... „ 2.—20
za Nemčijo celoletno... „ 28.—
za ostalo inozemstvo... „ 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej... K 24.—
za en mesec... „ 2.—
v spravi prejeman mesečno... „ 180

Sobotna izdaja:
za celo leto... K 7.—
za Nemčijo celoletno... „ 9.—
za ostalo inozemstvo... „ 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
na enkrat... po 30 v
na dva in večkrat... „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petstvarsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenemski nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozi red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vstajenje.

Ob tretji uri popoldne je zagrnila zemlja in ozračje na Golgati gosta črna tema. Na križu je visel med zemljo in nebom Sin človekov v največjih bolečinah, po težki križevi poti. Kamnjen in opljuvan od lastnega ljudstva, izdan od enega izmed izvoljenih, da dovrši svoje poslanstvo, razklene zaslepljenemu človeštvu verige pekla in mu prinese odrešenje. Žejne okrvavljene ustnice so šepetale molitev za črtnike: »O Bog, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« Kelih trpljenja je bil izpit do dna. Dopolnjeno je bilo. Sin človekov je nagnil glavo in umrl. In tedaj so se začeli odpirati grobovi, skale so pokale, mrtvice so vstajali in zagrinjali v templju se je raztrgalo na dvoje. Rimski stotnik se je trkal na prsa: »V resnici, bil je Sin Božji, katerega so križali.« In ko je prebodel vojak s sulico Kristusovo stran, so mrtvo truplo sneli s križa in ga položili v grob. Grob so zapечатili in pred njim postavili stražo. Toda tretji dan je Jezus Odrešenik odmaknil težki kamen, zmagovalec groba je vstal v vsem svojem veličanstvu. Smrt je bila premagana, po Kalvariji je prišlo Vstajenje Sinu človekovega, odrešenje sveta.

In rimsko državo, rimski dvor je obljela blagovest, nov nepoznani nauk o ljubezni do sovražnika in brata. Padlo je poglavje v kodeksu rimskega prava, ki govoril, da bi suženj ne bil enak gospodu, da bi ne imela žena enakih pravic kot mož. In čutil se je rimski župan, ko je slišal, da naj bi imel iste pravice in dolžnosti kot najmlajši sin zadnjega zasužnjenežnega naroda. Kristus, zavetnik zatiranih in trpečih, je zmagal in postavil svojo cerkev na trdno skalo in vsi viharji in valovi stoletij je niso mogli premagati.

Že tretjo Veliko noč praznujemo med grmenjem topov obletnico največjega zgodovinskega dogodka, spomin trpljenja in vstajenja potom trpljenja, spomin odrešenja in prerojenja sveta. A vemo, da obhajamo ta spomin trpljenja in vstajenja zadnjič v tej strašni, težki vojni narodov. In med zvonjenjem velikonočnih zvonov slutimo in čutimo na obzorju novo zarjo, zarjo, ki bo prinesla težko preizkušanemu človeštvu skorajšen, trajen mir med narodi, vstajenje iz trpljenja in težke zmote onemoglega človeštva. Vemo, da konec te strašne vojne, te preizkušnje človeštvu, ni več daleč.

Pot do vstajenja in odrešenja je bila težka in je vodila mimo Olske gore in Kalvarije. Brez Kalvarije bi ne bilo vstajenja, brez trpljenja bi ne bilo odrešenja. Kalvarijo ima sedaj človeški rod, koliko solz, trpljenja in bridkosti. Dal Bog, da bi ljudstvo,

ki se je v imenu »kulture« obrnilo od Kristusa, spregledalo, kako brez moči je človek brez Boga, da bi spoznalo Kristusov nauk, razumelo trpljenje in vstajenje, vstalo iz dolge, težke teme zmot in se vrnilo zopet h Kristusu, k svojemu Bogu, ki je iz ljubezni do nas trpel na križu in nas odrešil, da bi se vrnilo v naročje matere cerkve. Le v poglobitvi in prenovitvi v pravem, resničnem krščanstvu, v razumevanju in spoznanju pota pokore in preizkušnje je tudi mogoč pravi in trajen mir, resnična sprava med narodi.

Judje so stali ob križu in zrlili v obraz največjemu čudežu sveta, mnogi so sledili klicu Vstajenja, a večina je ostala gluha, njihova srca so bila hladna in mrzla. Eden razbojnikov je spoznal v Jezusu iz Nazarete Sina Božjega, se kesal svojih grehov in ga molil, drugi pa proklinjal. Veliki pismarji in farizeji ga niso hoteli poznati, bili so zaslepljeni, videli so luč, toda sledili so temi. Da bi bilo malo med človeštvom velikih pismarjev in farizejev!

Doba velike preizkušnje je prišla tudi za naš slovenski narod v tej strašni svetovni vojni. Težak križ nam je bil naložen na rame in trpljenja je bila polna naša pot na Kalvarijo. Koliko svojih najboljših ljudi smo izgubili na daljnih bojnih poljanah. Bojevali smo se neustrašeno kot levi, z zaničevanjem smrti, za cesarja, Avstrijo in domovino. Zgodovina bo morala priznati, da je maloštevilni slovenski narod poslal na bojišče sorazmerno največ mož in da je storil v polni meri svojo dolžnost. In to svojo dolžnost ne samo na bojišču, ampak povsod. Težke so bile žrtve naših goriških izgnancev, katerim je vojna razbila in porušila domove, jim opustošila polja in jih razgnala v daljni svet. Od turških navalov sem ni prišla nad naše ljudi večja nesreča. A naš narod na težkem križevem potu na Kalvarijo zaupa in veruje ob zadnji vojni Veliki noči na Kristusa, zaščitnika preganjanih in trpečih. Tudi za naš narod, za naše trpeče izgnance mora priti po Kalvariji dan narodnega prerojenja, dan vstajenja. Veliko je to naše zaupanje v vstajenje, velika naša zvestost, da mora priti po tem težkem viharju za nas zlato solnce. Verujemo v lastno narodovo notranjo silo in v božjo pomoč, in ta zvestost nam daje upanja, nas navdaja z veseljem. In ker vemo, da smo bili med narodi Avstrije Slovenci med prvimi, ki smo ob vsaki priliki doprinesli največje žrtve v tej svetovni vojni, zato zaupamo, da nam bo ta Avstrija narodov mati, ki ljubi vse svoje sinove z enako ljubeznijo. Upamo, da je bilo in je vse, kar nam govorijo in pišejo o nemškem državnem jeziku in podobno, le prazen, težak sen, ki izgine z jutranjo zarjo. Verujemo v pomlajenje in vstajenje Av-

strije narodov, verujemo v vstajenje in lepšo bodočnost našega vedno cesarju zvestega slovenskega naroda.

Velika noč! Vstajenje! Ob Kalvariji nam raznanjajo velikonočni zvonovi nove lepše dni. In trdna je naša vera v Vstajenje!

Prenovljenje Avstrije.

Nemške stranke zahtevajo in pričakujejo, da se Avstrija prenove v njihovem smislu. Nemški državni jezik, osamosvojitve Galicije in preuredba deželne ustave na češkem — to so poglavitve programne točke. Za nameček bi pa še radi, da bi se deželna avtonomija povsod tam do skrajnosti omejila, koder je nimajo Nemci v rokah. Z eno besedo: nemške stranke žele, da postane Avstrija razen Galicije, nemška država. In vse to naj bi se, po nemških željah, izvršilo brez državnega zbora, v obliki »cesarskih patentov«.

Tudi mi smo mnenja, da je v Avstriji treba tupačati marsikaj preurediti, ker smo za močno, mogočno Avstrijo. Toda pot, ki jo pripravljajo nemške stranke, peče naravnost do oslavljenja Avstrije, ker je istovetna z razdiranjem temeljev, na katerih stoji Avstrija in ker oškoduje narodno pozicijo vseh nemških narodov, izvenemški Poljakov. Tako »prenavljanje« bi bilo pokvarjanje Avstrije. Država je podobna mogočnemu drevesu; korenine so srca narodov. Nemški »prenavljavci« bi pa radi okovali srca celih držav zvestih narodov v železne spone. Kdor iskreno ljubi svojo avstrijsko domovino, bodi Nemec ali Slovan, in ima le količkaj razuma za državne potrebe, mora sprevrediti, da bi tako početje državi zadalo najtežje rane. Vsi narodi Avstrije imajo med črnožoltimi mejniki svojo domovino in imajo enako pravico do nje. To je velika domača hiša, v kateri se moramo čutiti vsi enako domači. V tem smislu naj se popravi, kar je popravne potrebno. Vsi narodi voljno priznavajo vladarstvo svojega cesarja, ki ga ljubijo in so mu iz srca udani do smrti. Noben narod pa neče, da bi mu gospodoval drug narod. Vsa država v rad da, kar država res potrebuje. Nobeden pa neče biti podložen drugorodnemu življu.

Avstrija je pokazala v tej vojni veliko moč in je s tem presenetila vse sovražnike. Pokazala se je moč njenih narodov, kojih ima vsak svoje posebne vrline in vse te vrline so se združile v ogromno odporno silo v fronti in za fronto. Ta nauk svetovne vojske se mora upoštevati.

Avstrija je in bode enako ljubljena domovina vseh svojih narodov, nikdar pa

samo politična delavnica nemško-nacionalnih strank.

Avstrija narodov bo vsikdar mogočna in trdna; zavzemala bo najodličnejše mesto med državami Evrope.

Pismo izpred Asiaga.

Na cvetno nedeljo 1917.

Danes je cvetna nedelja, danes osem dni pa Velika noč. V naših domačih krajih smo imeli navadno vsako leto ob cvetni nedelji cvetoča sadna drevesa, mandeljni in breskve so cvetele. Tu v neskončnem italijanskem gorovju pa so drevesa bela namesto od cvetja — od snega.

Cvetna nedelja, nedelja slave in miru! Slovesno je pred 1884 leti vkorakal Kristus, kralj miru in tolažbe na današnji dan v judovsko mesto Jeruzalem, in množica je klicala: »Slava Sinu Davidovemu!« Oljke in palme so tisti dan kraljevale v Jeruzalemu in tisočera množica je klicala: »Hosana!« — Palma je znamenje miru, znamenje medsebojne človeške ljubezni, medsebojnega spoštovanja. Sedanji svet pa ne pozna palme, ne pozna miru. — Da bi se zavladala palma miru! Da bi že kmalu nastopila cvetna nedelja!

Velika noč! Veličasten praznik! Dan vstajenja našega Zveličarja! Naš Zveličar je trpel in umrl za nas na svetem križu. Po trpljenju in smrti je na tretji dan iz groba vstal. To je bila slava, to je bila zmagica nad hudobo sveta, nad smrtjo! Baš lepi spomini. — Za nas vojake tudi letošnja, že tretja Velikonoč — ne bo še dan vstajenja! Prvo Velikonoč nas je večina vojakov Slovencev praznovala v strašnih ogrskih Karpatih, drugo Velikonoč smo praznovali ob vznožju mogočnih avstrijsko-italijanskih Tirol, tretjo bomo praznovali tu v Italiji pred Asiagom. To so leta trpljenja. Največje napore pa smo prestali tu v neskončnem hribovju in skalovju 2000 metrov nad morjem, v večnem snegu, v večni zimi. Le spreten romanopisec bi znal spraviti na papir, kar smo mi tu doživeli in preživeli. Naravni in človeški sovražniki so se in se še vrste. Groze polni dnevi. Človeku se lasje ježe ob misli, kaj je tu na teh strmih in skalnatih pečinah doživel. Legende iz romana »Tisoč in ena noč« bi se dale spisati o naših resničnih doživljajih, katere bomo smeli pripovedovati šele potem, ako nas srečna usoda privede še žive iz teh nesrečnih krajev.

Da ne poznamo še spomladi, sem že spredaj omenil. Snega imamo ponekod še 2—3 metre. Sneži pa že nekaj dni vsak dan. Vsaka najmanjša meglica strese snežene

LISTEK.

V velikonočni kuhinji.

Spisal Iv. Baloh.

Uradnikova soproga je sedela pri štedilniku. Bil je mrzel, ognja ni bilo v njem. Pošle so gospodinjini zadnje zaloge drv in premoga. Otroka sta bila v šoli, soprog v pisarni, ona je bila sama doma. Pripraviti je imela kosilo za vse štiri domače osebe. Bilo je mrzlo v kuhinji in v sosednjih dvih sobah. Na oknih so bile še ledene rože, četudi je bilo že začetkom pomladi. Gospa je krpala stare nogavice ter dihala v okno, da so se topile na njem ledene rože. Nešteto krat je že pogledala skozi okno, da bi videla, ali že prihaja postrežnica ter prinese drv in živil. Blizala se je že deseta ura, a postrežnice še ni bilo od nikoder. Odložila je delo in se zamislila... Pogledala je po kuhinji. V kotu pri štedilniku je na kupu starih časopisov sedela mucika, ki je bila že dolgo let pri hiši kot stara prijateljica otrok. Dremala je in semtertja zamijavkala, kakor bi hotela mleka. Pa skledica poleg nje je bila prazna.

»Uboga žival,« je rekla polglasno go-
spa, »še ti moraš trpeti.«

V kletki poleg okna je pridno skakljaj od ene palice do druge zeleni grileček ter

drobil svojo pesem. Samo on je dal nekaj življenja med te puste domače stene. Njegove zaloge zrna niso bile velike, a bil je z malim zadovoljen. Po kuhinjskih stenah so bile pribite najbolj različne posode za pripravo vseh vrst jedi. Bila je posoda za umetni sneg, različne pločevine za močnate jedi, šarteljne in torte, vseh vrst kozice za razne pečenke. Gospa je pogledala po steni — in očezen je bil njen obraz. Dolgo, dolgo časa že ni rabila teh stvari. Ko bi ne bila sproti brisala prahu, bi se ga nabralo kar na prste na njih. Kmalu po vojni je rabila le par stvari, ker so bile jedi skoraj vsak dan vedno iste. Zjutraj in zvečer kava, opoldne meso in ena ali dve prikuhi. Soprog je godrnjal, da je vedno eno namizi, pa je končno spoznal, da ima prav soproga, da ne gre več tako, kakor prej. Ko so postela živila dražja, je gospa odpovedala kuharici. Že veliko mescev je morala sama kuhariti. Ko so bili otroci še majhni, je največ časa preživela z njimi na sprehodih. Pozno zjutraj je vstala ter dala potrebnih navodil služkinji, ki je šla na trg nakupovat. Popoldan je porabila za izlete, obiske in zabave. Zvečer je šla s soprogom ali v gledališče ali v restavracijo. Otroci so morali ostati doma. Razmere so se spremenile. Letna plača soprogeva sicer ni bila majhna, a bila je vedno ista, brez doklad, izdatki pa trikrat več. Najprej so »dopovedali« prejšnje stanovanje štirih sob ter najeli

manjše le z dvema sobama. Tudi postrežnico so odslovili in plačevali le eno staro osebo, da je zjutraj pospravila in šla s kartami po potrebna živila. Pa tudi ta je že trikrat odpovedala, da za tako sramotno plačilo ne bo stala na mrazu cele ure. To liko skrbi in toliko dolgočasnih ur še nikdar ni imela gospa kot zadnje tedne. Tudi se ji še nikdar ni zgodilo od poroke sem, da bi ji po pošti pošljali opomine za neplačane račune in ji grozili s tožbo. Ona, ki je imela strica bogatina, ki ji je napravil krasno, dragoceno balo, ona naj bi hodila po sodnihjari zaradi par kron! Stric je umrl, pa umrl brez testamenta, in ona ni dobila ničesar. Mesci za časa vojske so bili silno dolgi, in preden je prišel prvi, so bile že izčrpane vse zaloge. Skrival in natišem je poslala po postrežku v zastavljalnico svoje zlato uhane z briljanti, darilo svojega strica, ter dobila zanje par sto kron. Zamolčala je to svojemu soprogu. Treba je bilo plačati obutev otrokoma. Ona ni hotela biti umazana — plačala je čevljarja takoj, a zastavila je zopet težko kožuho vino svojega moža. Tudi tega ni vedel soprog. A ko je nastopila mrzla jesen in se je hotel soprog odeti v gorko obleko — tedaj mu je povedala vse, da ni mogla plačati tega in onega, da je potrpela, kolikor je mogla — a da te sramote vendar ni mogla prevzeti, da bi njeni otroci hodili bos ali raztrgani v šolo, ali da bi njo, uradnikovo

soprogo, tirali pred sodnika ter jo zarubili. Soprog je bil hud, pa je spoznal, da se ne da nič pomagati. Ko je slišal svoje kolege, kako so tožili eden bolj kot drugi, tedaj je molčal, pa si mislil: vsi ste reveži; jaz, vaš predstojnik, pa še največji. Vi lahko poveste in potožite, jaz pa moram molčati, ker me je sram...

Gospa je vstala, odprla vrata ter šla po sobah gor in dol. Vse je bilo nekam tiho, pustilo in prazno. Okna so bila zastirta z lepimi zagrinjalji, parket pokrit za dragoceno preprogo, sobna oprava elegantna, vse so je lesketalo v ogledalih.

Čuden čut jo je prevzel. Ni se mogla videti več v teh prostorih in bala se je v ogledalu svojega lasnega obraza. Zdelo se ji je, da je shujšala in da se je postarala...

Šla je nazaj k štedilniku. Štedilnik je bil še vedno mrzel.

Ura je hitela naprej, postrežnice ni bilo s trga z živili.

Gospa je vstala, vzela s seboj skledico mleka in nekaj krompirja ter šla k svoji sosedu — trgovčevi soprogi. Že dolgo sta se poznali, odkar sta se znašli na raznih narodnih veseljih, a nikdar si nista bili pravi prijateljici. Ona je bila preprosto kmečko dekle, ki se je v mesto priženila k bogatemu trgovcu, ta pa visoko izobražena dama, ki ni rada občevala z nižjimi sloji. A prišlo je drugače. V vojski sta si postali prijateljici. Prijazno jo je sosedu pozdravila

muhe. Potem se nebo zjasni in solnce spu-
šča svoje žarke na bliščeči se sneg tako,
da človeku vid jemlje. Tako je vsak dan. —
Celi polki vojakov so na cestah, ki kopljejo
leđeno skorjo, ki se polagoma otaja. Smu-
kači po cestah se polagoma izgublajo in
tudi sani pospravljajo in jih oddajajo na do-
ločena zbirališča. — In tako se počasi bli-
žamo lepšim dnevom, ki bodo nastopili pa
še v mesecu maju.

Boji so se pri nas v zadnjem času po-
živili. Živahno streljanje odmeva s hriba v
hrib, in smrtonosno železo frči in žvižga po
zraku. Posebno naši topovi so se vzdramili
in pošiljali Lahom dovolj železnih pozdra-
vov, katerih najbrže niso veseli. Glavne
operacije se vrše sedaj s šrapneli, ki se že
v zraku razpočijo in se železo razleti na
vse strani. Granate so sedaj bolj »kunišne«.
Zarijejo se v sneg in tam obleže. Takim
granatam pravimo, da so ostale »nevtal-
ne«. Lahki so nam poslali že mnogo takih
»nevtalnih« granat.

Pehota tudi nemurno dela noč in dan.
Patrolje se gibljejo in tipajo na raznih kra-
jih po sovražnih postojankah. Noži in ročne
granate igrajo ob takih prilikah važno vlo-
go. Naj navedem slučaj. Skupina Tirolcev
in Čehov se je neki večer zbrala pod po-
veljstvom častniškega namestnika. Ta čast-
niški namestnik je imel dosedaj izvanredno
srečo. Z drznimi patroljnimi podjetji si je
pridobil že vsa mogoča odlikovanja, zlata in
srebrna. Vsak mož gre z njim rad patrolji-
rat. — Potem ko so se okrepčali z jedačo
in pijačo in ko so vzeli v steklenice še ne-
kaj — »korajže«, so jo z golimi noži in roč-
nimi granatami mahili ponoči preko so-
vražnih žičnih ovir naravnost v sovražne
strelne järke. Oprezno so se vanje skoba-
cali, in sedaj se je začelo lovljenje, strelja-
nje in zbadanje. Tirolci in Čehi so se kakor
zbesneli vrgli na Lahe, ki so obupno vpili
in klicali na pomoč. Seveda niso klici nič
pomagali. Naši so Lahe pobili in le par so
živih privedli v naše postojanke. Naše iz-
gube: 1 ranjen; sovražnikove: okoli 50 mož
mrtvih, ranjenih in ujetih.

Drugi slučaj: Četovodja Dalmatincev, ki
se je z lastnim polkom bil na Kalvariji pri
Gorici več mesecev, a je bil polk potem
premeščen semkaj, mi je te dni pripovedo-
val: Udrli smo pred dnevi v italijanske po-
stojanke. Imel sem 20 mož. Reči moram:
sam sem bil kakor zbesnel, jaz in moji smo
se vrgli na Lahe kakor obsedeni. Ko sem
pometal proti Lahom vse ročne granate,
sem ostal praznih rok. Kar z rokami sem
se lotil Lahov. Dvema sem že tilnika zlo-
mil, ko sem se vrgel na tretjega. Zadnji
trenutek, ko je Lah videl, da ga imam v
oblasti, me je prosil, naj mu podarim živ-
ljenje. »Nemam časa, Boga mi!« sem odgo-
voril in že je zaškripal Italijanu vrat. Šti-
rim Italijanom sem sam vrat zavi. — Tako
mi je pravil Dalmatincev, in njegove orlove
črne oči so se iskrile. Na prsih je imel obe
srebrni hrabrostni svetinji. — To so junaki,
sem si mislil, dokler branijo avstrijsko zem-
ljo taki bojni heroji, se naši domovini ni
bati.

Te dni so Lahii v strelnih jarkih klicali:
»Hoch Österreich!« Kaj je to pomenjalo,
ne vem. Vsekakor značilno. Navadno so
klicali: »Abbasso l'Austria!« — Da bi že
Lahi enkrat izpregledali in spoznali svojo
črno nehvaležnost, katero so pokazali proti
Avstriji. Saj je Avstrija mizerni Italiji redila
na stotisoče njenih lačnih pohamorcev.
Avstrija po pravici zasluži, da bi v Italiji
klicali: »Živio Avstrija!« Mogoče se bo to

še zgodilo. — Nesramni laški državniki, ki
nam povračajo za kruh — bunke, ne bodo
imeli sreče. — ... In lastna ljudstva se
bodo vzdignila in vrgla s prestola pokonče-
valca nedolžnega ljudstva. — Lahii,
Lahii, ali vam vest nič ne očita? Zakrknjena
srca — vrag vodi! Kdor se pa vragu vda,
je — izgubljen!

Vam, gosp. urednik, kakor tudi vsem
nesrečnim goriškim begunjskim rojakom
veselo alelujo!

V sneženih katakombah.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Prijatelj Ivan je pripomnil, da je sicer
z zanimanjem bral o »življenju pod sne-
gom«, pa vendar se mu zdi malo preveč
»okrašeno«. Je pač doli iz ravnin doma.
Kravogoj Fronc iz Sore kot pristen Gor-
janc pa nas črnovojnike občuduje, s pri-
pombo, da »nismo več mladi« in da bi on
več ne prenesel teh »štrapacov«. Franci,
pridi med nas, ki se gremo z vsakim mlad-
cem poskusit in vsak početek marazma v
kali vdušimo. — Gledajoč trpljenje naših
mož in fantov, prenesem vse napore z ve-
seljem. Začetkom svečana so me poklicali
iz snežnih zametov in s fronte doli v nižave
k višji komandi, kjer sem nadomestoval
svojega predstojnika. Ni slabo pri višji ko-
mandi. Bival sem v lepi zidani hiši, spal na
mehki postelji. Toda ko sem sredi marca
zopet prišel k našim črnovojnikom v snež-
ne zamete in spal prvo noč v svoji koči na
trdi postelji — 20 korakov za strelskimi
jarki — imel sem prijeten občutek »da
sem doma«. V nižavah že rožice cvetó,
tu gori pa še na metre snega!

Ko sem s polnim parom »omavžal«
naše v taboru za veliko noč, sem se podal
k naši tretji v snežne katacombe, kjer ju-
naki že dva meseca niso imeli — praznika.
Bilo je še vse tako kot meseca prosinca,
samo snega še nekaj več. Prijatelja nad-
poročnika Francelna je prevzel sneg, da
se je šel za nekaj časa gret in krepčat v
bolnico. Tam pa se mu gotovo zdeha po
dobrem kfaškem slivovčku, katerega je,
bivajoč v moji odsotnosti par dni v moji
koči, zavohal skritega v globoki skrivni
kaverni.

Ker pozdravlja sovražnik naše od časa
do časa z malo predebelimi granatami, so
si med tem časom zgradili varno kaverno
(brlog v živo skalo), ki krije čez sto mož.
Tu v tej duplini, v tej pravi podzemski ka-
takombi sem dvakrat maševal in krepčal
junake-trpne z besedo božjo in s kruhom
angelskim. Ker se je tretji dan vreme po-
mirilo, sem plezal prav na našo desno kri-
lo (četovodja Jazbec), na 1900 metrov vi-
soko postojanko, v skalnatem kotlu, sedaj
popolnoma zasneženem. Zaradi zraka, di-
ma in svetlobe je nekaj navpičnih pred-
rov (sneženih dimnikov). Od vrha do tal
znese višina 10 metrov 80 centimetrov!

Kdaj se bo ta množina snega stajala?
Moji nemški farani, s katerimi se naši
ljudje dobro razumejo, so me naprosili, da
naj jim »življenje v katakombah« še v nji-
hovem jeziku opišem.

Narednik Kopačin pa mi pri odhodu
važno izroči kos papirja s podpis in pro-
šnjo tovarišev, naj njim tako ljub pri-
jatelj »Slovenec« prejme pri-
jazne velikonočne pozdrave in
jih izroči še njihovim družin-
am, prijateljem in znancom.
Temu jaz in, upam, tudi »Slovenec« rad

ustreže. — Narednik Kopačin Fr. iz Kopra;
četovodja Jazbec Alojzij, Komen; četo-
vodja Gorjanc Mat., Sl. Bistrica; desetnik
Kragelj Mat., Polubin; poddesetnik Mrak
Iv., Tribuš; črnovojniki: Krese Adolf,
Gor. Sušica; Kuhar Jak., Zaboršt; Stipan-
čič Fr., Renče; Logar Luka, Vrh. Rovte;
Biban Iv., Altura, Istr.; Slavec Andr., Čer-
notič; Strekelj Iv., St. Dvor; Mladenč Ant.,
Sv. Matej, Kastav; Bažič Jos., Sabonje,
Istr.; Kinkela Andr., Zvonec, Istr.; Ciko-
vič Ant., Matulje, Istr.; Lazar Venc., Loka-
vec; Doplikar Al., Dornberg; Dolinar Mat.,
Dobrava; Samec Jos., Loga-Kanal; Bižalj
Tom., Grand; četovodja Zlindra Ant., Za-
dolje pri Ribnici; desetnik Grabar Iv., iz
Trsta; poddesetnik Rudin Iv., Iga vas; pod-
desetnik Gruden Fr., Medvode; poddeset-
nik Maver Jos., Boljunc pri Trstu; Žakelj
Fr., Dole nad Idrijo; Šubert Jern., Ponavas;
Karnar Iv., Jelše; Kazmus Iv., Jurklošter;
Osredkar Iv., Šutne; Pernat Jos., Sp. Go-
rica; desetniki: Stipič Jos., Gradnje; Just
Jak., Ptuj; Arnoš Iv., Dornava; Gombač
Jos., Verdela, Trst; poddesetnik Mladenč
Jos., Blažiči; Makovec Dom., Komen;
Božič Gregor, Slum; Škerjanec M. s Prema.
Predvsem pa zahvalimo višjega pastirja g.
kneza in škofa ljubljanskega za pozdrav in
blagoslov in lepo število »Slovencev«, z
izrazom svoje udanosti.

Pristavek: Ko sem se po srečni
vratitvi dobro odpočil, hitel sem precej
drugi dan na »postni lov« v veliki tabor v
dolini. Med potom sem naletel ravno na
žrtve plaz. Blagega starejšega in krepke-
ga mlajšega tovariša so ravno mrtva iz-
kopali izpod snega. Moj duhovni tovariš
in sosed jo je tudi dobro skupil. Malo je
manjkalo, da ni prišla cela »komanda« pod
sneg in — pod zemljo. Priredil sem veli-
časten pogreb z godbo iz naše spominke
cerkvice. Ko danes, na veliko sredo, to
pišem, dobim depešo: »Četovodja Jazbeca
z enim tovarišem plaz odnesel. Trupla še
ne našli.« — Bil si preveč junak! Solzo mi
zadržuje v očeh edino misel, da si dva dni
pred smrtjo tako lepo na čelu svojih mož
prejel Gospoda vojnih trum, ki je tebi in
tovarišem plačilo za trpljenje in zvestobo.

Trobenč Božič.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Vsaka stotinja in malone vsak vod ima
svojega šaljivca in navihanca, ki skrbi za
to, da ljudem ne zmanjka dobre volje in
gradiva za smeh. Takega navihanca je imel
moj oddelek v osebi trobenčarja Franceta
Božiča, ki ga sedaj že krije srbska zemlja.
Padel je v naskoku dne 9. novembra 1915,
ko sem bil ranjen tudi jaz.

Trobenčar Božič je bil prava gorenj-
ska korenina, neustrašen in pogumen,
vedno vesel, glasan, bahav in robat, pri-
jatelj božje kapljice, zraven pa dober in
zvest tovariš. Rad je videl, če smo bili
dobre volje in ni zameril, če smo se šaljili
z njim. Dobro vem, da mi tudi naslednjih
vrstic, v katerih nameravam opisati nekaj
njegovih junških činov, ne bi štel v zlo.
Bil je srednje, čokate postave, rdečega
obraza, močnih rujavih brk in velikih oči
— prav, zastaven vojak. Služil je ves čas
pri mojemvodu.

Bili smo na odpočitku v neki garni-
ziji. Imeli smo pouk o inšpekcijski službi.
Službujoči častnik je bil še le pred par
dnevi prišel k stotnji in že ni poznal mo-
štva. Ko razloži vse potrebno, se obrne
na našega Božiča in ga vpraša, kako se

bo obnašal v inšpekcijski službi in zlasti
kako se bo javil višjemu častniku, ki pri-
de pregledovat stanovanja?

Naš junak, ki ga je ravno zopet imel
nekoliko pod kapo, je preje malo poslušal
in sedaj ni vedel, za kaj pravzaprav gre.
Zato je modro molčal. Častnik misleč, da
se vojak ne more spomniti dotičnih besedi,
mu hoče pomagati:

»No: In—fan—te—rist...«

Božič ga pa gleda debelo in pravi:

»Ne infanterist — hornist!«

Častnik je nekoliko začuden in ponovl
iznova:

»In—fan—te—rist...«

Božič je naravnost užaljen — vzeti mu
hočejo čast trobenčarja. Ne boš! Glasno
pravi:

»Niks Infanterist — Hornist!«

Videl sem, da ta dva ne prideta zlepa
skupaj, zato sem pojasnil častniku, da je
mož trobenčar. Častnik se je veselo za-
smejal in rekel:

»Torej dobro, pa se javite kot trobenč-
tar. Kako boste torej rekli?«

Božiču se še vedno ni zjasnilo v glavi,
Zato je zopet molčal.

»No: Hor—nist...«

Tedaj se naš korenjak ojunači, salu-
tira, da se mu potrese polno lice in celo
telo, izbuli oči in zavpije:

»Ger Oberlajtman, melde gehorzamst,
de sm jest hornist Božič Franc!«

Cela stotinja je prasnila v smeh, čast-
nik pa je rekel:

»No, tak pa ostanite hornist!«

Ob naskokih je bil trobenčar Božič
kakor riba v vodi. Ves je oživel in navdu-
ševal sebe in tovariše z besedami, ki jih
tu ne morem ponavljati. Vsekakor bi v čr-
vilnem življenju vsak tožil radi razžalje-
nja časti, ako bi ga kdo pital s takimi na-
slovi. A vojaki so poznali svojega dobrega
trobenčarja in mu niso zamerili, seveda mu
pa tudi niso prizanašali ter mu vračali mi-
lo za drago. A to ga je le še bolj razvnelo.

Božič je dobro vedel, kdaj treba za-
staviti. Izpočetka, ko je stotinja stopala v
boj in Srbi še niso streljali, je bil še pri-
meroma miren. Le bolj zase je ponavljal:
»Čakajte, čakajte, kmalu bomo skupaj!«
Ko je pa zažvižgala prva srbska krogla
mimo naših ušes ter so se jeli ljudje pripo-
gibati in iskati kritja, tedaj je prišel pravi
trenutek za Božiča. Psovke je letelo na to-
variše, da se je vse bliskalo.

»Čagovci! Ali vam nisem ves čas pra-
vil, da ste d... č!« Ja, če bi bil jaz vaš
višji, bi vam že pomagal.«

In zopet so se vsule psovke kakor bu-
vreče. Nato je pa skočil Božič naprej in
kričal:

»No, če nočete vi, pa mene pogledajte
in gospoda štabsfeldbebla, kako midva
»forikava!« Vi ste pa čagovci, potem se
boste pa zopet hvalili, kako ste »fori-
kali!«

Ko se mi je zdelo Božičevega navdu-
ševanja zadosti, sem mu resno ukazal, naj
molči. Nato je začel navadno mrmrati:
»No, bom pa tiho; potem naj nas pa Srbi
le postreljajo, če se jih tako bojimo.«

Tako nam je Božič tudi v najresnejših
trenotkih skrbel za smeh in zabavo.

Začetkom novembra 1915 smo po Ru-
dem boju zasedli višine južno Čačka. Srbi
so se umaknili. Dobil sem povelje, da
pošljem v bližnjo vas patroljo.

ter dovolila, da sme skuhati na njenem šte-
dilniku, ker je razumela, da služkinje v teh
razmerah ne morejo prinesiti v pravem času
ne drv, ne živil. Med prijaznim pogovorom
je bilo kosilo obeh skuhan. V zvoniku je
poldan odbilo.

Prišli so iz šole otroci in čez nekaj časa
tudi soprog. Gospa je zakurila v svoji ku-
hinji za silo z ostanki drv in častniškim pa-
pirjem. Bilo je nekaj časa prijetno toplo.

Postavila je na mizo osoljen krompir
in mleko.

»Mama, ali danes ni juhe?« vpraša
najmlajša hčerka.

»Ne — je petek,« odgovori mati.

Vsi so sedli k mizi poleg štedilnika ter
zaužili kosilo. Soprog ni spregovoril cel čas
niti besede. Hitro je vstal, vzela iz žepa ča-
sopis ter odšel v sobo sedet na divan.

Med tem je prišla postrežnica vsa pre-
mrznjena in jezna rekoč, da ne bo nikoli
več šla stat s kartami, da ni nič dobila in
da odpove službo...

V kuhinji je bilo tiho. Na mizi so ostali
krožniki prazniki in nepomiti.

Pod štedilnikom je stari muc hlastno
jedel nezabolen krompir.

V podstrešju tretjega nadstropja stare
visoke hiše je pri mali železni pečici čepel
tovarniški delavec ter gledal nepremično
s svojimi velikimi očmi v tla. Soba je bila
majhna in je obenem služila celi družini za
vse: za spalnico, obednico in kuhinjo. Pe-
čica je bila razbita in kadilo se je iz nje.
Na steni so visele stare, zaprašene slike,
in pajčevine so delale pri oknu zastor. V
kotu je slonela lesena postelja in na njej so

bile razmetane umazane cunje. Sredi sobe
je sedela na tleh najmlajša hčerka ter se
igrala z raztrgano punčko. Deklica ji je
pela venomer aja-tu-tu, aja-tu-tu, in stara
budilka gori na polici ji je otožno-počasno
odgovarjala: tik-tak, tik-tak.

Mož je naenkrat udaril ob mizo z moč-
no pestjo, da so zaropotale vse skledice in
krožniki na mizi.

»Pro —« se mu je izvilo, hotel je na-
daljevati, pa glas n u je zastal.

Dete se je prestrašilo in je na glas za-
plakalo. Zasmililo se mu je in vzdihnil je
polglasno: »Ubogi otrok!«

Prvikrat je v svojem življenju občutil
v srcu nekaj tistega, kar ima v sebi beseda:
oče.

Bil je delavec v tovarni mnogo let.
Njegovi otroci so ga komaj poznali. Po-
dnevi je bil v tovarni, ponoči je prišel do-
mov ter se vlegel k počitku, zjutraj je zgo-
daj odšel. Dokler je bila rajnka živa, ga
dom ni posebno skrbel. Kar je zaslužil, je
večinoma oddal ženi, da je preživljala sebe
in otroke. Posebne ljubezni med njima ni
bilo. Ona je njemu očitala, da premalo
skrbi za dom, da se vedno potika po tistih
društvih, da je premalo pobožen itd., on pa
njej, da je s kmetov doma in da ni za mest-
no življenje. Rad pa jo je imel zato, ker je
bila dobra gospodinja in je ljubila otroke.

Vojska pa jo je vzela. Zbolela je na
pljučnici in umrla v bolnišnici. Od tedaj je
bil oče razdvojen. S telesom je bil pri svo-
jem delu, a v duhu doma. Gospodinjila je
odslej dvanaestletna njegova hčerka. Dobro
mu je bilo pri srcu, da je vsaj ta zdrava in

da kuha vsem trem — sebi in dvema se-
stricama.

Razmere v tovarni so se poslabšale
in on je izgubil službo. Bil je vržen na ce-
sto. Od tedaj je vedno ali čepel doma ter
molčal ali pa se je potikal po ulicah ter
iskal službe.

Sto- in stokrat se je že jezil na vojsko
in žal mu je bilo, da ni bil sam vojak, da
bi vsaj družina dobivala podporo. Bil je za
vojaščino nesposoben, ker je imel pokvar-
jeno nogo.

Rajnka mu je zapustila 300 kron dote
in od teh je živela družina zadnje mesce.
Težko je šlo.

Eno veliko vprašanje je vedno stalo
pred njim: kaj bo? Vdal se je zganjeptju.
Žganje je bilo skoraj njegova edina hrana in
pijača cel dan.

Pil je iz obupa.

Pred njim je stala izpraznjena stekle-
nica.

Poslal je že zgodaj zjutraj svojo naj-
starejšo hčerko po mleko in sladkor, pa je
še ni bilo domov. Po stopnicah gori prihiti
iz šole njegova druga hčerka.

»Ata, ali ste že kaj skuhati? Lačna
sem.« To so bile njene prve besede.

Zabolelo ga je v srcu.

»Nič še, počakaj! Ana je šla na trg, pa
je še ni nazaj.«

Nastala je za trenutek tihota. Dekle se
je hotela sezuti, ker je imela mokro v čev-
ljih.

»Čuj, pojdi mi iskati četrta slivovke. Tu
imaš denar, pa hitro prinesi!«

In segel je v žep ter vrgel na mizo zad-
njih deset kron.

Dekle je vzela steklenico ter plaho od-
šla. Poznala je očeta, če bi takoj ne ubo-
gala, ter vedela, kaj da bo. Kmalu je pri-
nesla nazaj polno steklenico in drobiž.

»Zdaj pa pojdi in mi prinesi iz trafike
tobaka. Če ne prideš takoj na vrsto, pa
počakaj. Tačas pride Ana in vama bo sku-
hala.«

Ubogala je.

Vzel je steklenico, šel na posteljo ter
se pogrnil z odejo.

Zeblo ga je.

Nagnil je steklenico enkrat, dvakrat —
in bila je prazna.

Težko hropenje mu je prihajalo iz
prsij. Zaspal je.

Ana je prišla — čez dolgo časa.

Ko zagleda malo sestrico, jo hitro
vpraša: »Kje je ata?«

»Ata — aja.«

Pristopila je k postelji in odgrnila
odejo.

Oče je imel odprte oči in odprta usta.
Ni dihal več. Bil je mrzel, mrtev.

»Moj Bog, o Marija!« je vskliknila
Ana ter se zgrudila na tla.

Budilka na polici je nehala iti. Obstala
je, ker se je iztekla.

Pri ognjišču je bila zbrana domača
družina. Sredi nad ognjem je visel velik
kotel. Vojaki so se ob ognju gledi; pogo-
varjali so se z domačini, a razumeli so se
težko. Hišni gospodar je bil ujet in že dve
leti ni bilo od njega glasu. Gospodinjala je
pri hiši stara teta in skrbel za otroke.

Že od nekdaj, tudi pred vojno, se je v
hišnem kotlu kuhalo vedno isto. Nobena

»Kdo se javi prostovoljno?« vprašam svoje ljudi.

Prvi se je oglašil trobentač Božič in za njim še nekaj drugih. Ukazal sem jim, naj preiščejo spodaj ležečo vas in se čez dobro uro vrnejo.

Minilo je že trideset ur, ko javi opazovalna straža, da nekdo v dolini zelo na pomoč vpije. Hitim na razgledno mesto in slišim, kako nekdo kriči:

»Na pomoč! Na pomoč! Pomagajte, pomagajte!«

Hitro dam štirim možem povelje, naj kolikor mogoče brzo teko po jarku v dolino, ker je mogoče, da je kdo ranjen. Po bližnjih hribih se je namreč že slišalo streljanje in ni bilo izključeno, da so bile tudi v vasi pod hribom še srbske straže.

Poln pozornosti zrem v dolino. Naenkrat zapazim nekoga, kako na njivi pod hribom z nasajenim bajonetom podi svinjo, ki divje beži pred njim. Zasledovalcu so se vidno zapletale noge in ko je hotel preko ograje, se je prekopicnil na glavo, bajonet se je zapicil globoko v zemljo in debele noge so lopile po tleh. Svinja je ta »odmor« svojega zasledovalca seveda dobro izkoristila. Ko se je možak pobral in videl razdaljo med seboj in svinjo, je v strahu, da bi mu utegnila mastna pečenka nazadnje res uiti, še bolj divje klical na pomoč. Spoznal sem ga: bil je trobentač Božič.

Začel sem piskati na piščalko, a to mojega trobentača v njegovem lovu ni prav nič motilo. Šele, ko je zaslišal moj glas, se je ozrl na hrib in ko je videl, da mu žugam, je ustavil svojo gonjo in se skril za plot, kajti vedel je, da v takih stvareh ne poznam šale.

Čez kake pol ure mi javi straža, da žene trobentač nekega Srba na hrib. Kmalu zagledam, kako Božič starega Srba z bajonetom priganja naprej. Ko ga prižene do mene, postavi puško k nogam, se strumno vzravna in javi:

»Gospod štabsfeldbel, pokorno javljam, da sem prignat tega špijona. — Zakaj pa mi ni nihče na pomoč prišel, ko sem tako klical?«

Ostro ga pogledam in mu velim: »Izgubi se mi izpred oči! Dobro vem, zakaj si na pomoč klical in zakaj si potem tega starega Srba prijel in ga k meni prignal!«

Poznalo se mu je, da je bil prišel nekeje z dobro srbsko rakijo precej v dotiko. Zavedajoč se krivde, je pobesil glavo in se odstranil. Vendar mu jezik ni dal miru in odhajaje je mrmral:

»Tako je, to imam sedaj zato, ker sem mislil, da bom pohvaljen, ko sem špijona prignal; sedaj sem pa zmerjan. Drugipot naj gredo pa drugi čagovci »frejbilih« na patrolo!«

Tovariši ga smeje se obkolijo. On jih divje osvrkne s pogledom, si začne brisati pot s čela in jih oštevati:

»Da, le glejte me, kakšen sem, ves premočen. To ste »kumarati«, na vas se more človek kaj zanesti; tako sem kričal na pomoč, pa ni nobeden prišel, sam sem moral po vaši špijona loviti. Potem pa še hočete, da bi vam kaj prinesel za piti in jesti.«

Tedaj pa vsi naenkrat:

»Ali imaš kaj, ali si kaj prinesel?«

izpremembe ni bilo skoro celo leto. Na stenah ni nobenih posod pribitih; nad ognjem gori so se sušila polena. Bili so časi, ko so se v dimu gori nad ognjem sušile gnatje. Ti časi so minili. Teta je kuhala od vojske sem leto in dan vedno isto.

Nedoletna Tinca je sedela pri ognjišču in se grela. Bila je rejenka. Mati njena je pred vojno za jetiko umrla, očeta je pa vojska vzela.

Dete je komaj odrastlo — ampak rekli so domači, da je zelo nadarjeno. Pri svojih letih je zelo rado in pametno govorilo.

»Teta, kedaj bomo klali?« je vprašala Tinca.

»Letos ne!«

»Zakaj ne? Saj so pri sosedovih.«

»So, ker so imeli posevke.«

»Zakaj jih mi nismo imeli?«

»Vzela jih je vojska!«

»Ali boste skuhali kaj pirhov, teta?«

»Ne, letos ne.«

»Zakaj ne?«

»Vzela jih je vojska! Ne bo jih letos ne pirhov, ne bo pogače.«

»Pa jih prinese ata, ki je šel na voj-sko.«

»Tinca, nikoli ne bo ateja nazaj,« se je oglašila sosedova šolarica.

»Tvoji ata je padel pri Grodeku in ga ne bo več nazaj.«

»Tiho bodi, saj nič ne veš,« je rekla teta.

Sirota je pogledala na vse strani okoli sebe in ni videla prijaznega obraza.

Teta je dela krompir v skledo. Pomolili so, pojedli in odmolili zahvalno molitev. Oče naš...

Tiha zadovoljnost je plavala nad slamnato kočo.

Zunaj na orehu so ščinkovci prvikrat zapeli svoj pomladni pozdrav: čintararara.

In že mu eden potegne iz torbe polno čutaro. On pa dobrodušen in radodaren kakor vedno:

»Le pijte, le pijte! Saj za piti ste vedno dobri, drugače ste pa čagovci, ker nič skupaj ne držite.«

Obrnem se k Srbu in ga vprašam, če ve, zakaj ga je naš vojak prignal k meni?

»Ne znam, gospodine.«

Seveda ni vedel, ker ni poznal muh našega trobentača.

»Idi kući in ne boj se ništa,« pravim starcu.

Ves vesel sname čepico, se zahvali in odide.

Komaj pa je ta dobro odšel, že javi straža, da žene vojak druge patrole pravega srbskega vojaka k nam. Tu se je šala nehala, kajti videli smo, da je bil naš vojak ves krvav po obrazu in obleki, pa tudi Srb, ki je bil gologlav, je bil močno okrvavljen. Aha, si mislimo, dobro so se klestili v dolini!

Ko dospeta do mene, takoj vprašam: »Kaj pa je bilo, da sta oba tako krvava? Ali ste ranjeni in kje so ostali?«

Naš vojak je bil nekam plašen in mi ni takoj odgovoril: pač pa se oglašil Srb: »Ništa nije, gospodine. Znaš, jučer smo ovde bojevali, pa je jedna vaša kugla ubila kravu moje kumšije. I jer su naši odstupili, sam ja zaostao u selu, da se vam predam, jer sam bolestan in neću više da ratujem. Kumšija me nato zamolila, da joj odrem kravu i kad sam oderao kravu, dodje vaša patrola i ja sam se predao i jim kazao, nek si uzmu mesa.«

Vsa reč je bila torej zelo nedolžna. Srba sem s spremstvom poslal na poveljstvo. To je pa dalo trobentaču nov povod za godrnjanje:

»Stari, katerega sem bil jaz prignat, je pa smel domov. Je že prav, le izpuščajte špijone, potem nas bodo pa vse izdali. Jaz jih že ne pojdem več »frejbilih« lovit.«

Vod je pa imel ta dan pravo gostijo, kajti tudi drugi vojaki, kateri sem bil poslal na patroljo, so kupili od ženske mesa, saj je bila kmetica vesela, da ga je mogla spraviti v denar. Kuhalo se je na vseh straneh, bolj spretni so tudi pekli. In ker se je dobilo za potrebo tudi rakije, je bilo vse židane volje.

Samo trobentač je imel ta dan dovolj opravka s tovariši, ki so ga neznansko dražili, da je z bajonetom na svinjo »šturmal«, samo trobentača ni bilo, da bi bil k naskoku trobil. Fr. A.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. aprila. Uradno:

Položaj se ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Uspešen napad naših letalcev.

Dunaj, 6. aprila. Uradno se poroča:

Več skupin naših pomorskih letal je v noči 4. aprila z uspehom zmetalo veliko najtežjih in težkih bomb na vojaške naprave in posebno na letalske lope v Gradežu in Gorgo. Lope so bile večkrat v polno zadete. Eno letalo se ni vrnilo. Ostala so se vrnila nepoškodovana.

Mornariško poveljstvo.

Kakor izvemo, sta bila v doslej pogrešanem letalu fregatni poročnik Franc Krivanec in pomorski kadet Pavel Geduldiger.

Strah pred avstrijsko ofenzivo v Italiji.

Curij, 6. aprila. Kako se v Italiji boje avstrijske ofenzive, priča članek v listu »Popolo d'Italia«, ki izjavlja, da italijansko ljudstvo ne bo zaostalo za ruskim, če se bodo v Italiji našli ljudje Protopopovega kopita. List s tem grozi vladi, ki baje kaže isto slabost kot prejšnja petrograjska vlada. List svari pred notranjim sovražnikom in pred posledicami notranjepolitične slabosti vlade. »Tribuna« izjavlja, da je enotnost fronte Italiji doslej le malo ali nič koristila. Štirisporazum ni oproščen dolžnosti, da Italijo krepko podpira, če se sovražnih na ostalih frontah omeji na defenzivo, da poišče v Italiji odločitev.

Odgoditev interparlamentarne konference v Rimu.

Haag, 6. aprila. Interparlamentarna trgovska konferenca, ki bi se morala sredi aprila vršiti v Rimu, je na željo italijanske vlade in z ozirom na notranji položaj Italije preložena na sredi majnika. Konference se bodo udeležili zastopniki parlamentarnih trgovskih odsekov vseh zavezniskih dežel vstevši Rumunijo in Japonsko.

Generalni polkovnik Svelozar Boroevič pl. Bojna o soški armadi.

»Österreichisch-ungarische Kriegskorrespondenz« priobčuje velikonočne pozdrave avstro-ogrskih poveljnikov. Med drugimi je poslal poveljnik soške armade generalni polkovnik Svetozar Boroevič pl. Bojna naslednje poročilo:

Povodom velikonočnih praznikov moram le najboljšo poročati o soški armadi.

Po deveti soški bitki sovražnih ni tvegala nobenega pehotnega napada, da, od novega leta sem se je skušal izogniti celo manjšim spopadom, da bi mogel s tem večjo vmeno pospeševati svoje močne priprave za prihodnjo bitko. Samo njegova artiljerija skuša uveljaviti svoje močno število in obilo municijo, kar je za naše neprimerljive čete tudi ob »mirnih« dneih trda preizkušnja.

Kar se je sicer storilo ob Soči izza novega leta, pripada našim bojnikom: tudi oni so se iz vseh moči pripravljali na pomlad. Mimogrede so pa umeli oživljati moreči pozicijski boj z drzno napadalno delavnostjo; naglašam le boje v drugi polovici januarja pri Kostanjevici, na Fajtem hribu in pri Vertobji, v katerih je nasprotnik izgubil 500 ujetnikov in 8 strojnih pušk, dalje podjetja napadalnih čet dne 10. in 11. februarja v Vipavski dolini; v katerih smo uplenili 1100 ujetnikov in 15 strojnih pušk, akcijo dne 26. marca južno Bilj, ko smo ujeli nad 500 sovražnikov. K temu pa treba računati še močne krvave izgube.

Naj pride dedni sovražnik danes ali jutri ali pa naj se obotavlja, dokler ne zadoni za nas odrešilni »Naprej!« — nam je prav. Deseto bitko bomo bili s skalnotrdnim zaupanjem na deseto zmago. Z njo Z njo se pokloniti svojemu cesarju in kralju in monarhiji osvoboditi pot v mogočno bodočnost, to je najiskrenejša želja soške armade!

Ob Soči.

L. Adelt poroča »Berlin. Tageblattu«:

Doli na Trst sije solnce, na Krasu pa brije burja s snegom in dežjem. Kmalu prezene megle, ki so zatirale pogled. V ravnini, kjer ni vetra, se nemudoma dvignejo v zrak italijanski letalci, da polete na poizvedovanje in pomagajo svoji artiljeriji doseči željene cilje. Dvokrovniki francoskih tipov »Farman«, »Voisin« in »Caudron« se združijo z velikimi italijanskimi bojnimi letali »Caproni« in novimi dvokrovnimi »Farmanovimi« aparati. Vkljub burji, ki grozi jih vreči proti skalnatim stenam kotline, se vržejo proti njim mali avstro-ogrski dvokrovniki in spremljajo kot varstvo poizvedovalne aparate z dvema sedežema. Iz višine 5000 m se vržejo s hitrostjo kopja »Neuport« letala z enim sedežem na sovražna letala. Cela brodovja kot zamotana v zračnem boju in drdranje njih strojnih pušk preglašajo delovanje motorjev in zamolki bobneči ogenj topov velikarov. »Farman« je sestreljen. »Caproni«, prisiljen spustiti se na tla pri Štandrežu, je uničen od topovskega ognja.

Med tem ko je nasprotnik navezan tja do svojega tipa »Caproni« še vedno popolnoma na inozemski dovoz, si je ustvarila Avstro-Ogrska v sredi svetovne vojne veliko industrijo za izdelavo zrakovlovov. Vsi aparati na soški bojni črti so izdelek avstrijskih tovarn. Nad Trstom samo 1200 m visoko krožijo z 200 km lastne hitrosti novovrstna »Nieuport« letala z dvema sedežema. Beli šrapnelski oblaki obrambnih topov označujejo njihovo pot. Ladijski poročnik Banfield, ki je komaj ozdravel, in njegovi tovariši so pripravljani na svojih pomorskih zrakovlovih, da jih zasledujejo. Avstro-ogrski mornarica in letalci patrolirajo nad Dolom in zažgo z bombami celo sovražno taborišče. Predrzi letalski par se spusti navpično proti italijanskemu zavezaneemu zrakovlovu, kakor orel na zajca, in ga obstreljuje z zažigalnimi patroni. Ponoči padajo italijanske bombe letalcev na Trst, Milje, Piran, Sveti Rok, Sv. Sabba in Izolo. Sto metrov dolgo, napol trdo svilen telo nekega novega italijanskega zrakovlova se skuša izogniti čez Opčino in Rihemberk metalcem svetlobe.

Ali ta zračni boj, ki se obnovi vsakega solnčnega dne in zvezdne noči, je le spremljajoči pojav silovite bitke s topovi, vsled katere žvenketajo okna celo v Trstu. Domisljiva slikarja, ki poskuša naslikati preddobni živalski svet, se more težko domisliti kaj bolj fantastičnega, kakor so ognjeni velikani iz topov, ki neprenehoma menjajo svojo obliko in velikost. Silovite granate kopljejo kakor hiše globoke udrtine in razmetavajo na stote težke kraske kamenje. Dante, ki je ustvaril iz tega mrtvega Krasa pekel, bi se moral nemo skriti pred strašnim uresničenjem svojih pesniških sanj. In kljub temu vztrajajo zveste soške straže v svojih kavernah, podzemskih luknjah in dolinah in ko čestokrat v prvih jarkih odpihnejo granate ali mine straže kakor kak prah, tedaj se postavijo na njih mesto njihovi tovariši. Nič ne polaga večjih zahtev na moralno moč vojakov v bojni črti kakor gluha vztrajnost v bobnečem ognju. Vsak patrolni pohod, pa naj že bo to pohod na življenje in smrt, najde vedno več prostovoljcev, kakor je potrebno.

Spominjajte se goriških beguncev!

Miljukov.

Ruska revolucija je spravila na krmilo sposobne in popularne može. Zlasti se sme to trditi o dveh najbolj odločilnih ministrih, namreč o zunanjem ministru Miljukovu in o vojnem ministru Gučkovu.

Ukrajinski politik M. Lozinskij piše v lvoškem »Dilu« o vtisku, ki ga je nanj napravil Miljukov, ko se je z njim pogovarjal (junija 1914 v Petrogradu). Miljukov je star okoli 60 let, je večji kot srednje postave, bolj vitke rasti, energičnih in živih kretenj, polnih las, brke so popolnoma sive, bistre oči sive. Njegova zunanost in njegov nastop razodeva popolno harmonijo ter napravlja velik in najboljši vtisk. V svojem političnem delovanju je načelen in dosleden. Leta 1914. je neki poslanec v dumi njegovi stranki očital podkupljivost; Miljukov mu je zaklical psovko: podlež. Predsedstvo dume je zaradi te psovke predlagalo izključitev od ene seje. Miljukov je prosil besede ter je svoji stranki priporočal, naj v imenu parlamentarne dostojnosti glasuje za njegovo izključitev.

Kakor s svojim prikupnim nastopom, tako si je pridobil ugled tudi s svojim znanstvenim in političnim delom. Po svojem znanstvenem poklicu je zgodovinar. Kot vseučiliški docent (1892—1895) v Moskvi se je udeležil liberalnega gibanja ob nastopu carja Nikolaja II. (1894) ter bil zato izgnan iz Moskve in Petrograda. Na moskovskem vseučilišču je predaval o ruski kulturni zgodovini ter spisal knjigo »Črtice (očerki) iz ruske kulturne zgodovine« v treh zvezkih. Bistroumno in duhovito delo je prevedeno na nemški in češki jezik. Bolgarska vlada je mladega učenjaka poklicala za profesorja na vseučilišču v Soliju, kjer je uspešno deloval več let. V tej dobi se je seznanil z najvažnejšimi balkanskimi vprašanji. Prepletal je Bolgarijo, Macedonijo in Srbijo; enkrat je preiskal Macedonijo po naročilu petrograjske akademije, dvakrat po naročilu carigradskega ruskega arheološkega društva, nekolikokrat pa v zasebne znanstvene namene.

Pod pritiskom ruske vlade je bolgarska vlada pretrgala službeno pogodbo z Miljukovom. Leta 1904. se je vrnil v Rusijo ter nastopil kot voditelj konstitucionalno demokratične stranke (K. D., zato »k a d e t i«). V prvi dumi je bila njegova stranka najštevilnejša. V drugi in tretji dumi se je njegova stranka pod pritiskom reakcije zelo skrčila, a Miljukov si je s svojim talentom ohranil še vedno velik vpliv. Njegova zaslug je, da rusko meščanstvo ni bilo potisnjeno v pasivno politiko.

V strankarsko-politični borbi so se njegovi nazori sicer nekoliko obrusili in preminjali, a omahljivost ali nezačajnost se mu ne more očitati. Vedno se je boril za svobodo in resnico. Kot izvrsten poznavalec balkanskih razmer je igral zadnja leta veliko vlogo v ruski politiki. Leta 1912. do 1914. je energično posegal v srbsko-bolgarsko vprašanje. Odločno je zagovarjal bolgarski značaj Macedonije. Po lastnem preiskavanju se je prepričal, da so srbske zahteve pretirane in nevarne. Zato si je nakopal besno sovražstvo srbskih šovinistov. Obžaloval je srbsko-bolgarsko vojsko. Rusko vlado je svaril, naj nikar ne nastopa kruto proti Bolgariji. Ko je Bolgarija končno stopila na stran osrednjih velesil, se je uresničilo, kar je Miljukov napovedoval, da bo namreč Rusija Bolgarijo odbila od sebe ter s tem škodila svojim koristim. Ugled Miljukova je bil odslej še večji. Kot ruski politik je sicer sedaj odločno na srbski strani, a gotovo ni pozabil velikih srbskih napak.

Ob izbruhu svetovne vojske se je postavil na odločno domoljubno stališče v duhu ruskega imperializma. V dumi je glasno izrekel, da mora Rusija dobiti Carigrad in da je Anglija s tem zadovoljna. Kot prijatelj demokratične ustave je prijatelj angleškega parlamentarizma. Napačno pa bi bilo, če bi ga smatrali za angleškega agenta. Po svoji znani odločnosti in načelnosti bo gotovo znal tudi nasproti Angliji braniti ruske koristi. Ako bo imel zadosti sreče in spretnosti, da se vzdrži na krmilu, potem je upanje, da bo poslušal klic Rusije in Evrope po miru in da bo zastopal zmeren in spravljivo stališče.

Velik uspeh ob Stohodu. — 9630 Rusov ujetih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. aprila. Uradno:

Predvčerajšnjim se je poročalo, da so osvojili naši mostišče Tobol pri Stohodu; ob tej priliki smo ujeli 130 častnikov in 9500 mož; zaplenili pa 15 topov, do 150 strojnih pušk in metalcev min in veliko vojnega blaga. Včeraj so na več mestih živahno streljali s topovi, tudi letalci so zelo delovali. Neki naš letalec je sestrelil na vzhodnogališki meji sovražno letalo. V kali smo zadušili pri Narajovki napadalni poizkus Rusov, ki so ga pričeli, ko so razstrelili mine.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. aprila. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Ruski topničarji so uporabljali znatno množico streliva obstreljevali naše postojanke južno Rige, pri Ilukstu, Tobolu, ob Zloti Lipi in Narajovki kakor tudi južno Stanislavova. Izjalovil se je napad Rusov na višino Popielicha (jugozahodno Brzezanov), katerega so izvedli, ko so razstrelili podkop. Ko smo vzeli ruski ključ do Tobolega ob Stohodu, bilo je to 3. aprila, smo ujeli 130 častnikov, nad 9500 mož, 15 topov, približno 150 strojnih pušk in metalcev min, kakor tudi razno vojno blago.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Nič novega.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Položaj se ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 6. aprila. Uradno: Vzhodno Tuli so slabo streljali s topovi.

Rusko uradno poročilo.

8. aprila. Dne 3. aprila ob 4. uri zjutraj je sovražnik otvoril močan topovski ogenj na naš tabor na levem bregu Stohoda pri kolodvoru Taherviste-Geleni, kakor tudi na prehode čez reko. Streljal je deloma tudi s kemičnimi bombami. Istočasno je sovražnik pri Geleni-Borovino spustil do 13 plinovitih valov. Pod varstvom topovskega ognja so prešli Nemci na fronti Toboly-Geleni k napadu in vrgli naše čete nazaj. Del Nemcev je prodrli do prehodov čez Stohod severovzhodno od Gelenov in spravi s tem naše čete levega krila, ki so branile tabor, v težaven položaj. Z ozirom na ta položaj smo naše od sovražnika ogrožene čete umaknili na levi breg Stohoda. Več naših oddelkov je imelo velike izgube.

Ruska armada pripravljena.

Kodanj, 6. aprila. General Brusilov je sporočil vojnemu ministru, da so čete jugozapadne armade pripravljene za boj. Na severovzhodni fronti je nastalo južno vreme. Cela dežela bo sedaj en mesec pod vodo, zato so vse operacije izključene.

Ruska armada sledi angleškemu vzorcu.

Amsterdam, 6. aprila. Angleški listi poročajo: Rusko armado nameravajo prenoviti po angleškem vzorcu.

General Leicki

je imenovan poveljnikom rumunske bojne črte.

Poročila iz Rusije.**Reforma pravoslavne cerkve v Rusiji.**

Kakor poroča glasilo sv. sinode »KoloKol«, se bo vršilo še tekom tega mesca splošno zborovanje pravoslavne duhovščine v Rusiji. Namen postevanja bo, kako je treba izvesti in pravoslavni cerkvi reforme in sicer še začasa vojske. Name-ravane izpremembe imajo pred vsem namen izročiti demokratizacijo v pravoslavni cerkvi in da se dovoli pred vsem nižji duhovščini večji delokrog. Vodilni duhovski krogi so mnenja, da ne smejo zaostati za civilno in vojno upravo. Če se izvršujejo reforme na civilnem in vojnem polju, se ne sme izogniti tudi pravoslavna duhovščina uvedbi splošnih reform.

Lepši dnevi za nerusko časopisje v Rusiji.

Kakor poroča radikalni organ »Den«, nastopijo za nerusko časopisje v Rusiji lepši in boljši časi. Posebno poljsko, litavsko in ukrajinsko časopisje se bo razcveto.

Miljukov zaveznikom.

Petrograd, 6. aprila. (K. u.) Agentura: Diplomatski zastopniki Japonske, Belgije, Portugalske in Rumunije so naznanili novi vladi, da jo njih vlade priznavajo. Zunanji minister se jim je zahvalil in izjavil: Nova vlada je z zavezniki vred trdno odločena, da zopet obnovi neodvisnost Belgije, Srbije in Rumunije.

Več sto ruskih častnikov ustreljenih potom nagle sodbe.

Berlin, 7. aprila. »Berliner Tageblatt« javlja iz Stockholma: Bivši zasebni carjev poročnik Vojevok, ki je trdil, da je nameraval prejšnji car odpreti Nemcem bojno črto, nadaljuje svoja odkritja. Več sto ruskih častnikov so po nagli sodbi vsled podatkov generala Vojevokva že ustrelili. General Kuropatkin je bil, kakor poroča »Denj«, z drugimi vojskovodji o punktu že več časa poučen. Pridobil je zanj vojske v Turkestanu in v Sibiriji.

Nove žrtve ruske revolucije.

Berlin, 7. aprila. »Voss. Ztg.« javlja iz Stockholma: Med zaprtimi ruskimi državniki so zopet nove žrtve. Dvorni minister Frederiks je zblaznil. Sivolasi admiral Karcov se je opizkušal usmrtiti. Vrgel se je v bajonete vojakov, ki so ga stražili. Ker se

mu je bil ta poizkus izjalovil, je iztrgal stražni puško in si poglaval kroglo v prsa. Zblaznela sta gubernatorja v Tveru in v Samari. Sodni predsednik mornarice Matvejevo se je v zaporu usmrtil.

Za demokratično republiko.

Stockholm, 6. aprila. V Moskvi so po poročilih petrograjskih listov priredili velikanske demonstracije za demokratično republiko. Vsa gledališča in gostilne so med demonstracijami zaprli.

Bern, 5. aprila. »Temps« poroča iz Petrograda: Skoraj vsi veliki listi, ki izhajajo, odkar je bila revolucija, nastopajo za republiko. Več znanih časnikarjev, ki so bili prej anarhisti, se je izjavilo za demokratično republiko. Monarhisti se še boje in so pobiti, vsled česar ne nastopajo.

Asquith bo nadomestil Buchanana.

Kodanj, 6. aprila. Angleškega veleposlanika v Petrogradu sira Buchanana bodo te dni odpoklicali, ker so njegove razmere s petrograjsko vlado vsak dan bolj napete. Za veleposlanika v Petrogradu bo imenovan bivši angleški ministrski predsednik Asquith.

Nevarnost protirevolucije še vedno obstaja.

Stockholm, 6. aprila. Nevarnost protirevolucije še vedno obstaja. Zastopniki delavskega sveta so zahtevali, naj nova vlada takoj izda odlok, ki razveljavi postavbo glede na vojaške poveljnike, če bi dvignili orožje proti ruski svobodi in vojske pregovarjali, naj more lasten narod. Sklicevali so se na zaroto v Mohilevu, češ da jo organizira vojaško poveljstvo. »Denj« zahteva, naj na bojni črti odstranijo vse ostanke stare vlade.

Žrtve punta.

Stockholm, 6. aprila. Mrtve puntarje so včeraj slovesno pokopali. Vse krste so bile pokrite z rdečim baržunom. S topom so vselej ustrelili, ko so spustili puntarja v jamo. Odredili so obsežne varnostne odredbe. Vse hišne duri so zaprli. Povsod so stražili vojaki.

Rekruti plenili.

Stockholm, 6. aprila. V voroneški posadki so oplenili rekruti vse trgovine z jestvinami in železniške vozove, ki so bili namenjeni za bojno črto. Poveljnik ni mogel vojaških novincev pomiriti. Posredovati so morali zato zastopniki vojaškega in delavskega sveta.

Moskovski metropolit proti Angležem.

Stockholm, 6. aprila. »Sozialdemokraten« poroča: V Rusiji so širili sledeči letak, ki ga je bil podpisal moskovski metropolit. Slove: Državljan! Angleži zaplenjujejo naš denar. Dvignite zato takoj svoje denarne vloge iz bank in hranilnic. Nemec je sicer odšel, a zato je prišel Anglež. Proč s to kanalo! S svojim zlatom mori naše nedolžne brate v vojski, ker jo je on povzročil. Dosedanji ministri izdajalci so skriti v angleškem veleposlaništvu. Tudi vse carjevo zlato je tam skrito. Izdajalci naj se takoj izroče ljudskemu sodišču, zlato naj se razdeli med ljudstvo. Prokleti Angleži so našo Rusijo uničili. Z zlatom pitajo naše podkupljive ministre, ki so povzročili vse zlo narodu.

Ruske borze.

Petrograd, 6. aprila. Finančni minister je obvestil banke, da bodo borze 10. aprila zopet odprte.

Židje in ruska revolucija.

Rusija je bila edina država, ki je zares strogo zatirala žide. Židje, ki so v tako obilnem številu naseljeni v pokrajinah nekdanjega poljskega kraljestva, se niso smeli naseljevati v Rusiji onstran strogo določenih mej njih zgodovinske »posesti«. To je povzročalo, da je število židov v mejah nekdanje Poljske neprimerno naraščalo v veliko škodo sebi in krščanskemu prebivalstvu. V mnogih mestih so imeli židje nadpolovično večino. Tako kopičenje židovstva je imelo za posledico na eni strani veliko bedo, na drugi strani pa tudi moralni smrad in gnulobo. Umevno je, da so se zatirani židje udeleževali vsake ruske revolucije. Tudi pri sedanjí revoluciji so bili udeleženi. Nova ruska vlada obeta svobodo vsem narodnostim in veram, zlasti pa židom. To svobodo bodo židje gotovo vsaj deloma dosegli. Z židi namreč niso simpatizirali samo revolucionarji, ampak tudi med plemenitejšimi boritelji za ustavno svobodo so se vedno oglašali glasovi, ki so iz človekoljubnih ozirov zahtevali odpravo ali omejitve protizidovskih postav.

Odprava protizidovskih zakonov bo imela za Rusijo gotovo tudi velike gospodarske posledice. Na eni strani se bodo zapadnoruske pokrajine deloma rešile preobilnega židovskega proletarijata, na drugi strani pa se bodo židje naseljevali v mestih ostale Rusije ter bodo tam tekmovali s krščanskimi trgovci. Ni verjetno, da bi mogli židje v obširni Rusiji imeti tako velik vpliv, kakor so ga imeli v pokrajinah nekdanje Poljske, ker gotovo ne bodo nikjer tako gosto naseljeni in ker imajo v

velikoruskem, zlasti moskovskem »kupcu« nevarnega tekmeča. Vendar lahko postane židovski element za Rusijo kdaj še nevaren v gospodarskem in socialnem oziru.

Na južnem Balkanu.**NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Na vzhodni polovici ovinka Črne so od časa do časa močnejše streljali s topovi. V Vardarski dolini so naši letalci zažgali z bombami obsežna municijska skladišča.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 6. aprila. Uradno: V vzhodni polovici ovinka reke Črna in zahodno Dojranskega jezera je sovražnik streljal živahnejše s topovi. V drugih odsekih bojne črte so s topovi le malo streljali. Pri vasi Katonovo med Vardarjem in Dojranskim jezerom smo prisilili sovražno letalo, da se je moralo izkrcati.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 6. aprila. (Kor. ur.) Sobranje je sprejelo zakon, ki prepoveduje vse posredne in neposredne trgovske zveze s pripadniki sovražnih držav, razveljavlja vse sklenjene kupčije in odreja sekvestiranje premoženja sovražnih inozemcev. — Dalje je sobranje sprejelo zakon glede preskrbe armade in civilnega prebivalstva, ki bo poverjena za to določenemu ravnatelju mesto dosedanjemu parlamentarnemu odseku. Novi ravnatelj bo imenovan iz vojaških krogov, pridelenih mu bo pet tehničnih svetovalcev. — Nato je bilo redno zasedanje sobranja zaključeno.

Turčija v vojski.**Turško uradno poročilo.**

Carigrad, 5. apr. Glavni stan poroča: Bojišče Dijala. Angleži se umikajo proti Bakubi. V zračnem boju je naše letalo (poveljnik stotnik Schütz) sestrelilo sovražno letalo. Včeraj dopoldne so priletela tri sovražna letala, spremljana od nekaterih križark in rušilcev, pred Bospor. Sovražni letalci so metali bombe na Kilios in na vhod v Bospor. Naši letalci so jih z bombami pregnali. Ena sovražna ladja je bila zadeta.

Rusi so 28. marca poročali, da so ruski letalci 26. marca porušili carigrajski vodovod. Ta trditve je napačna. Bombe so padle na odprto ozemlje, ne da bi napravile kaj škode.

Plen v bojih pri Gazi je sledeč: Ujetih je pet častnikov in 231 vojakov, zaplenjenih je 12 mitraljev, 16 strojnih pušk, 5 motornih koles, 300 pušk in bajonetov, več municijskih voz in velika množina ženijskega materiala in municije.

Podmorska vojska.**130.000 ton potopljenih.**

Berlin, 6. aprila. Uradno: Od 30. marca, ko smo poročali o uspehih podmorske vojske, so naši podmorski čolni zopet potopili 130.000 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Število oboroženih sovražnih ladij se množi.

Berlin, 6. aprila. Wolff javlja z mero-dajne strani: Število oboroženih sovražnih ladij se množi, a uspehi podmorskih čolnov zato niso nič zaostali.

Vojska z Ameriko.

V svoji izjavi na kongres je predsednik Wilson zahteval, da se ožje sodeluje z drugimi vladami, ki se bore proti Nemčiji, da se popolnoma oboroži brodovje in pomnoži armada za najmanj 500.000 mož. Teh 500.000 mož bo morala Amerika, če se hoče tudi na suhem aktivno udeležiti vojske, prepeljati v Evropo. Za tako armado je pa treba tudi obilo vojnega materiala in živil. Pri sedanjih razmerah se ceni, da je treba za prevoz 50.000 mož z materialom ladij za 200.000 ton. Iz tega sledi, da bi bilo za enkratni prevoz polmilijske armade 2 miliona ton. K temu pa pride še dovoz. Ta igra še važnejšo vlogo. Po angleških podatkih se porabi dnevno 4000 ton razstrelivnih snovi, drugega materiala je treba približno še enkrat toliko. Dovoz živil za ljudi in živino se računa na 6000 ton, dovoz ljudi, živine na 7000 ton, tako da bi potrebovali vsak dan ladij za 23.000 ton. To je na leto skoro 8 in pol miliona ton, skupno bi tedaj potrebovali za polmilijsko armado na leto 11 in opl miliona ton. Ker more ena ladja napraviti 8 voženj na leto med Evropo in Ameriko, bi moralo biti za ameriško armado v Evropi poldrug milijon ton stalno v službi. Trgovsko brodovje Združenih držav razpolaga s približno 1.200.000 tonam za inozemsko službo. Okoli 400.000 ton znašajo nemške zaplenjene ladje. Tako ima Amerika le 200.000 ton več, kot potrebuje za prevoz in vzdrževanje polmilijske armade v Evropi. Doslej je za preskrbo entente direktno ali indirektno služilo najmanj 600.000—800.000 ton severoameriških

ladij. Po prevozu armade v Evropo bo odpadlo okoli pol milijona ton.

Ceprav se sodelovanje ameriških čet na evropskem bojišču ceni zelo visoko, vendar pomeni težko žrtve za entento. Ta ima dovolj ljudi, manjka ji pa ladij.

Washington, 6. aprila. (K. u.) Reuter: Reprezentantna zbornica je pritrdila vojni napovedi.

Zbornica reprezentantov sklenila vojsko.

Washington, 5. aprila. (K. u.) Reuter: V reprezentantni zbornici je predsednik odbora za zunanje stvari Flood utemeljeval vojno napoved tako-le: Odločno zavzemimo svoj prostor na strani sporazuma, ki se vojskuje za človeštvo. Svoja sila bomo tako izrabili, da bo venčala napore popolna zmaga. Pruski militarizem se mora zrušiti.

Washington, 5. aprila. (K. u.) Reuter: Vlada je naprosila kongres, naj za armado in mornarico dovoli takoj 680 milijonov funtov šterlingov. Za armado je od te vsote določenih 586 milijonov funtov.

Priprave Amerike na vojsko.

Rotterdam, 6. aprila. (K. u.) Po »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča »Daily Telegraph« 4. t. m.: Mornariški urad je naznanil, da bodo takoj postopali skupno z Anglijo in Francijo, kakor hitro bo kongres potrdil vojni resoluciji. To poročilo so objavili po posvetih s francoskim in z angleškim poslanikom. Washingtonski dopisnik »Newyork Worlda« poroča: Ameriška vlada namerava poslati na bodoči posvet sporazuma zastopnike, med nimi bo mogoče tudi polkovnik House. Ameriški ladjini inženirji, ki so preiskali tiste parnike, katere so njih posadke poškodevale, so se prepričali, da bodo stroje lahko kmalu zopet popravili. Če bo to položaj zahteval, bodo te ladje zaplenili. »Daily Telegraph« poroča iz Newyorka, da se Američani na nemške Američane ne bodo veliko ozirali, če ne bodo zadovoljni z vojno politiko Združenih držav. Najbrže jih bodo internirali.

Novačenje v Ameriki.

Rotterdam, 6. apr. »Daily Telegraph« poroča iz Newyorka: Nabirati nameravajo 700.000 mož za obrambo Amerike in njenih naselbin. Z zakonskim načrtom senatorja Chamberlaina, ki zahteva, naj se vojaško izurijo možje od 20. do 23. leta, bo dobila Amerika 1½ milijona mož močno rezervno armado.

Navdušenost za vojsko v Ameriki.

Amsterdam, 6. aprila. Iz Newyorka: Prebivalci v mestih so prirejali navdušene manifestacije za vojsko. Nosili so zastave in deske z napisi proti osrednjima velesilama.

Rotterdam, 6. aprila. Več bankirjev in velikih trgovcev v Newyorku je naznanilo Wilsonu, da bodo oborožili na lasten račun ekspedicijski zbor 10.000 mož, če ameriška vlada izjavi, da ga bo prej ko mogoče poslala na Francosko.

Splošna brambna dolžnost v Združenih državah.

Rotterdam, 6. aprila. »Daily Chronicle« poroča iz Washingtona: Wilson bo predlagal, naj v vseh državah uvedejo splošno brambno dolžnost.

Američani zahtevajo, naj izženejo avstrijske diplomate.

Frankobrod, 6. aprila. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Newyorka: Več listov je zahtevalo, naj izženejo avstrijske diplomate. Ljudje so splošno mirni, a množe se napadi na miroljubneže.

Razdelitev ameriške vojne mornarice.

Rotterdam, 6. aprila. »Daily News« poroča: Mobilizirano ameriško bojno mornarico so razdelili na Tiho in na Atlantsko morje. »Sun« poroča, da je poslal Wilson važno posebno poslanico ameriškim nevtralnim državam.

Amerika odstopi podmorske čolne Angliji.

Haag, 6. aprila. »Daily Mail« poroča iz Newyorka: V newyorskem pristanišču leži 8 ameriških podmorskih čolnov, ki jih nameravajo prepustiti Angliji.

Združene države se zapore ne udeležijo.

Haag. »Daily Chronicle« poroča iz Newyorka: Amerika se s svojimi ladjami ne bo udeleževala zapore, ki je prepuščena Angliji.

Mehikanska nevarnost.

Haag, 6. aprila. »Central News« javlja iz Washingtona: Vlada sodi, da s strani Mehike ne grozi nobena nevarnost, a ukrenila je kljub temu obsežne varnostne odredbe. V državah, ki meje z Mehiko, zbirajo že konjenico in topove.

Brazilijska ostane nevtralna.

Curij, 6. aprila. Švicarska brzojavna informacija obvešča: Sklep washingtonskega kongresa ne bo vplival na bodočo politiko brazilske vlade. Uradni krogi v Rio de Janeiro ne žele preloma z osrednjima velesilama. Stališče bi se šele izpremenilo, ko bi nemški podmorski čolni potapljali brazilske ladje. Brazilska vlada ne želi nobene stika s tisto stranko v deželi, ki dela na prelom z osrednjima velesilama.

Koliko ladij je v Ameriki interniranih.

Berlin, 7. aprila. »Berliner Tageblatt« javlja iz Rotterdam: »Daily Chronicle« poroča, da bo sporazum z nastopom Amerike v vojski pridobil 2.000.000 ton prostora ladij, ker je interniranih v Združenih državah 720.000, v južnoameriških pristaniščih pa 813.000 ton. »Manchester Guardian« pravi: Združene države bodo zagotovile našo zmago. Armade pa prej ne bodo poslane čez morje, dokler ne bodo znali, da ni več nevarnosti s strani opdmorskih čolnov. Ruski punt je pospešil moralno zmago sporazuma. Če bi se ne bili v Rusiji spuntali, bi bil Wilson prej napadel Rusijo, kakor Nemčijo. List konča: »Zmagali bomo in sicer kmalu.«

Prej Nemčiji prijazno časopisje podpira zdaj Wilsona.

Lipsko, 6. aprila. Iz Haaga poročajo »Leipziger Neueste Nachrichten«: Ne le v Washingtonu in v Newyorku, marveč v vseh delih Združenih držav so zelo navdušeni za vojsko. Nemško ameriško časopisje zdaj tudi podpira Wilsonovo politiko.

Boji na zahodu.**NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 6. aprila. Veliki glavni stan: Topovski boj na bojni črti Artois se je zadnje dni močno pomnožil. Posebno od Angresa do južnega brega Scarpe so včeraj od časa do časa streljali močno s topovi vseh vrst. Naše posadke v jarkih so večkrat odbile angleške poizvedovalne oddelke, ko so napadali.

Živahen boj z ognjem se je unel tudi na Aisne bojni črti po popolnoma posrečenem podjetju pri Sapiigneulu (severno Reimsa), o katerem smo poročali včeraj. Tam smo ujeli 15 častnikov in 827 moč, zaplenili pa 4 strojne puške in 10 metalcev min in veliko streliva. Odbili smo protinapad Francozov med Sapiigneulom in La Neuville.

Na zahodnem bregu Moze so s topovi opoldne nekaj časa živahno streljali. Ker je bilo jasno, so letalci poizvedovalci in napadalci zelo živahno nastopali; zračnih bojev je bilo veliko. Angleško skupino 4 letal, ki je bila prodrla nad Douai, so naši letalci napadli in uničili za našimi črtami. Nadporočnik baron pl. Richthofen je sestrelil 2 letali: svojega 35. in 36. sovražnika. Sovražnik je poleg tega izgubil še 8 letal v zračnem boju, 2 sta bili sestreljeni z zemlje; mi pogrešamo 3 letala.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. aprila zvečer. Uradno: Ob Artoisu in v več odsekih boje črte Aisne se je močno streljalo s topovi. Naši so dobro zadevali baterije in utrjevalna dela in prometno vrvenje v Reimsu.

Na vzhodu so Rusi živahno streljali. Francosko uradno poročilo.

4. aprila ob 3. pop. Vzhodno in zahodno od Somme smo na celi včeraj od nas napadeni fronti prodrli dalje. Naši poizvedovalni oddelki so vdrl čez Dallon v jugozahodna predmestja St. Quentin. Severovzhodno od Castresa so naše čete dosegle južni rob Grugies. Na naši desni smo popolnoma osvojili vas Noy-sur-Oise. Južno od Ailette so se boji nadaljevali ob vasi Lassaux in v vasi sami, v katero smo kljub srditemu odporu sovražnika, ki brani v akko ped zemlje, vdrl.

Ob 11. ponoči. Tekom dneva so naše čete kljub silnim snežnim metozem in omehčanem ozemlju potiskale sovražnika na celi fronti od Somme do Oise nazaj. Vrgle so ga za važno postojanko pri vseh Grugies, Urviller in Noy.

Francosko uradno poročilo.

5. aprila ob 3. pop. Od Somme do Oise sovražnik ni poskušal nobenega napada na od nas osvojeno novo fronto. Ponoči so naši poizvedovalni oddelki vdrl severno od Cauchy in severno od Noy do sovražnih črt, ki so močno zasedene.

Ljubljanska mesna aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizačnega odseka dne 6. aprila 1917. Zadnji čas se prepočesto dogaja, da se zglasujejo stranke pri osrednji komisiji na mestnem magistratu, češ, da so izgubili krušne karte, in prosijo za nove. Dognana stvar je, da se v 90% stranke poslužujejo tega izgovora le za to, da dobe na ta način dvakrat krušne karte. Take manipulacije s krušnimi kartami so iz splošnih aprovizačnih ozirov vsega obsojanja vredne in se odslej ne bodo dajale novih kart, če jih stranke zahtevajo z ničvrednim izgovorom, da je krušne karte izgubila. Dolžnost vsakega je, da pazi na krušne karte kot na denar. Mestna aprovizacija je dobila toliko ajdove moke, da je omogočena razdelitev onim okrajem, ki še do danes niso bili deležni ajdove moke. Razdelitev se prične s prihodnjim krušnim tednom. — Moke za k u h o (ječmenove moke) je vsled uspešne intervencije predsedstva mestne aprovizacije osem vagonov v zalogi. Moko

se bo razdeljevalo lahko dva krušna tedna. — Meseca marca je razdelila mestna aprovizacija občinstvu 160.000 jajc. V zalogi je še čez 100.000 kosov jajc, ki se razdele prihodnji teden po vseh okrajih v vojnih prodajalnah. Natančni razdelitveni načrt je objavljen na drugem mestu. — Preskrba ljubljanskega mesta s klavno živino no je vedno težja. Kontingent govedine je vse preniklo odmerjen, kar je posebno čutili sedaj, ko je mnogo lažja živina. Mestna aprovizacija je bila vsled tega primorana, gostilniškim obratom znatno omejiti porabo govejega mesa. — Telečje ga mesa tudi primanjkuje in je povpraševanje vedno večje od razpoživlj. zalog. Tržno nadzorstvo je odredilo, da je mesarski trg v Šolskem drevoredu za stranke odprt šele od 8. ure dalje. Do imenovane ure morajo mesarji pripraviti meso in je mesarjem strogo naročeno, da se mora vse telečje meso prodati na drobno. Gostilničarjem se toliko časa ne bode oddajalo telečje meso, dokler bo sedanje veliko pomanjkanje teletine. Gostilničarjem se oddaja proti posebnim nakazilom mesto teletine prašičje meso v aprovizačni mesnici. — Pomanjkanje mleka

Vse tozadavne deželnovladne odredbe ostajajo brez uspeha, ker se poklicani faktorji še danes ne zavedajo, da je potrebna nujna pomoč in uspešna rešitev mlečnega vprašanja. Mestna aprovizacija je vsled tega primorana pritrditi nasilni rekviziciji tržnega nadzorstva, katero bo danes zasiglo v korist dojenčev del večjih dobav mleka, ki se pripeljejo v mesto predvsem zavodom in kavarnam, kjer porabijo mleko večinoma odrasli ljudje. S tem se hoče od pomoči za nekaj dni vsaj najhujši potrebi in naj zato oni, ki bodo prikrajšani, potrpe, ker je namen pomagati otrokom dojenčcem, to je onim najpotrebnejšim, ki so izključno navezani na mlečno prehrano. — Mestna aprovizacija je v dneh 2., 3., 4. in 5. aprila oddala 1100 u b o ž n i m r o d b i n a m po izdatno znižanih cenah večjo množino živil, in sicer 1609 kg kaše, 1640 kg fižola, 7000 kosov jajc, 367 kg masti, 345 kg loja, 487 kg prekajenega mesa in 468 kg telečjega mesa, v skupni vrednosti 20.403 K 40 vin. Stranke so plačale za prevzeto blago znesek 6577 K 55 vin., tako, da je potrebno doplačilo iz fonda za prehrano revnih slojev v znesku 13.825 K 91 vin. Mestna aprovizacija je s to izdatno podporo v blagu v veliki meri pripomogla najubožnejšim rodbinam k izboljšanju njihovega težkega gmotnega položaja.

Ij Prodaja kaše. — Od torka, 11. t. mes., dalje se bode v vojni prodajalni, Gosposka ulica, oddajala kaša, in sicer na izkaznice za kašo, katero imajo stranke že v rokah. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami: št. 3000 do 3500 dne 11. aprila; št. 3500 do 4000 dne 12. aprila; št. 4000 do 4500 dne 13. aprila; št. 4500 do 5000 dne 14. aprila; št. 5000 do 5500 dne 16. aprila; št. 5500 do 6000 dne 17. aprila; št. 6000 do 6500 dne 18. aprila; št. 6500 do 7000 dne 19. aprila; št. 7000 do 7500 dne 20. aprila; št. 7500 do 8000 dne 21. aprila; št. 8000 do 8500 dne 23. aprila; št. 8500 dalje dne 24. aprila.

Ij Popis mleka na Barju. Pretekli dni je nekdo hodil po Barju, popisoval mleko pri posestnikih in pripovedoval, da bode od Velikonočnega ponedeljka Mlekarska zveza v Ljubljani pobirala mleko in ga posestnikom ni treba več donášati svojim strankam v mesto. Mestna aprovizacija je preiskala predmetni slučaj in dognala, da je ves popis mleka na Barju nerodna pomota, ki jo je zakrivil nepoučen organ Mlekarske zveze. Nihče ne misli na rekvizicijo mleka na ljubljanskem Barju in naj za to posestniki mleko brez vsakega zadržka še nadalje dovažajo v Ljubljano strankam na dom.

Ij Razdelitveni načrt za jajca. Mestna aprovizacija ljubljanska bode prihodnji teden prodajala v vojnih prodajalnah jajca. Strankam se bode pri nakupu izkazati z močnimi izkaznicami in odpade na osebo po pet kosov. Cena jajc je 32 vin. kos. Poudarja se pa, da imajo pravico do nakupa jajc izključno le v Ljubljani stanujoče družine. I. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu, Mahrova hiša. V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 1, popoldne izkaznice št. 2. in 3. — II. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 4, popoldne izkaznice št. 5. V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 6, popoldne izkaznice št. 7. V četrtek, dne 12. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 8. — III. okraj dobi jajca v vojni prodajalni Rimska cesta št. 5. V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 9, popoldne št. 10. V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 11, popoldne izkaznice št. 12. V četrtek, dne 12. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 13. — IV. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Gosposki ulici. V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaz-

nice št. 14, popoldne izkaznice št. 15. V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 16, popoldne izkaznice št. 17. V četrtek, dne 12. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 18. — V. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Marije Terezije cest. V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 19, popoldne izkaznice št. 20. V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 21, popoldne izkaznice št. 22 in 23. — VI. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Prešernovi ulici. V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 24, popoldne izkaznice št. 25. V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 26, popoldne izkaznice št. 27 in 28. — VII. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Spodnji Šiški, Celovška cesta (poleg cerkve). V torek, dne 10. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 29, popoldne izkaznice št. 30. V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 31, popoldne izkaznice št. 32. V četrtek, dne 12. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 33. — VIII. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu (Mahrova hiša). V sredo, dne 11. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 34, popoldne izkaznice št. 35. V četrtek, dne 12. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 36, popoldne izkaznice št. 37. V petek, dne 13. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 38, popoldne izkaznice št. 39 in 40. — IX. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V četrtek, dne 12. aprila pridejo na vrsto dopolne izkaznice št. 41, popoldne izkaznice št. 42.

O naših vojnih ujetnikih v Rusiji.

— Brzobjavka nove ruske vlade o naših ujetnikih na Ruskem. Rdeči križ je prejel preko Danske telegrafično poročilo, da nova vlada na Ruskem hoče vse zadeve vojnih ujetnikov obravnavati z največjo pozornostjo. Ker so tedaj odstranjene sedanje zapreke, tako se bode delovanje za pomoč vojnih ujetnikov razširilo.

— Naši invalidi v Petrogradu zdravi. Skupni osrednji urad za pojasnila na Dunaju je prejel od sanitetnega častnika grofa Künigla, ki je dospel v Petrograd v svrhu zamene invalidov, naslednjo brzobjavko: »Vsi v petrogradski bolnišnici št. 108 zbrani invalidi in sanitetno osebje so zdravi in veseli in pošiljajo pozdrave.« — Tudi z druge strani je došlo brzobjavno poročilo, da so v Petrogradu zbrani vojni invalidi, ki se imajo zamenjati, v dobrem stanju.

Nolranja politika.**Za demokracijo Avstrije.**

Dunaj, 5. aprila. Ukrajinska parlamentarna zveza je soglasno zahtevala takojšnje sklicanje državnega zbora. Večna pogajanja vlade z dvema parlamentarnima zvezama o predpogojih, katerih izvedba protustavnim potom bi v Avstriji napravila največjo zmedo, zapirajo ljudstvu pot do obnovitve parlamentarizma in rednih, ustavnih razmer. Ukrajinci so zahtevali, da se takoj po sklicanju zbornice sestavi ustavni odsek, ki bo sedanjo ustavo postavil na demokracično podlago, avstrijskim narodom pa dal pravico do samoodločbe in samouprave. Ukrajinci so proti izločitvi Galicije, pozdravljajo pa rusko revolucijo, ker upajo, da prinese ruskim Ukrajincem svobodo.

Poljaki v Šleziji in nemški državni jezik.

»Dziennik Cieszynski« piše, da v slučaju uresničenja vsenemških želj in oktroiranja nemškega državnega jezika, bi bil postavljen poljski narod v Šleziji pred isto vprašanje kot drugi Slovani v Avstriji. S tem bi se premenila tudi njegova politična taktika. Poljski poslanci bodo morali koj izstopiti iz poljskega kluba in se združiti s slovenskimi klubi, predvsem s klubom čeških zastopnikov.

Ogrsko-hrvatska nagodba

je potekla leta 1913. Podaljševali so od leta do leta. V zadnji komisiji je poročevallec Roland Hegedüs povedal ogrsko stališče: Začasno naj se nagodba sklene za pet let. Hrvatska kvota naj se zviša od 44 na 50%. Hrvatska to zmore, ker je bogata in raste njena davčna moč. Hrvatski poslanec Šumanović se je za svojo sebo načelno izrekel za zvišanje kvote; sabor pa se še ni izjavil. Diference med Ogrsko in Hrvatsko pa niso toliko finančne, kakor politične, zato ni gotovo, ali Tisza sklene nagodbo s Hrvatsko.

Pozor naročniki!

Položnice smo priložili današnji številki za vse cenj. naročnike razun vojno-poštne, ki jih dobe pozneje. Dobe jih torej deloma tudi taki, ki imajo naročnino že poravnano. To naj jih nič ne moti; mirno naj spravijo položnice za poznejše porabo ali pa jo ob priliki vrnejo, kot to delajo naši poverjeniki. Izbirati vsled obilice dela žal ni bilo mogoče. Kdor pa ve, da

mu je naročnina potekla, naj nam skoro nakaže primeren del naročnine.

Dnevne novice.

+ Deželni glavar g. dr. Iv. Šusteršič je vsled preobložitve z deželnimi posli odložil mesto predsednika Ilirske banke ter istočasno izstopil iz njegovega upravnega sveta.

+ Našim vojakom-junakom širom svetovnega bojnega prizorišča pošiljamo najtoplejše velikonočni pozdravi! Naj vam te praznike ozarja zavest, da ste z zvrhano mero storili svojo dolžnost do domovine in da sadovi vaših žrtev dozorevajo. Drugo leto bomo zopet skupaj praznovali Velikonoč. Za Vaše delo za nerazdeljeno domovino Vam bodo hvaležni pozni potomci.

+ Glas Hrvatov. »Hrvatska« piše: Prepričani smo, da so tudi med avstrijskimi Nemci politiki, ki smatrajo obstoj monarhije za potreben in zato za cilj, za katerega je vredno žrtvovati tudi nekaj od nemških pretenzij, da se zadovolje tisti, ki so z reko krvi zapečatili svojo zvestobo nasproti dinastiji in kateri niso pokazali nobenega sovražstva nasproti nemškemu narodu. Ako zahtevajo od Nemcev nenemški narodi, da jim priznajo enakopravnost, potem je to nekaj, kar ne bi smeli Nemci samo odbiti, ampak nekaj, kar bi mogli dati z obema rokama, ker so slovanski narodi v monarhiji prešli tudi za njihove življenjske potrebe mnogo svoje dragocene krvi. Ako sprejmejo avstrijski Nemci to stališče, potem ne bodo imeli vzroka pritoževati se nad slovanskimi narodi, ker bodo hitro našli z njimi na temelju pravičnosti modus vivendi. V tem slučaju ne bo pobene ovire, da oživi v Avstriji ustavnost. Vpeljava nemškega kot državnega jezika naredbenim potem mora vzbuditi nezaupanje Slovanov, ki ga ti upravičeno goje nasproti takemu načrtu. Tisti, ki odvrne avstrijske Nemce od tega nesrečnega računa, bo njihov pravi prijatelj. Vprašanje je, imajo li dovolj moralne moči, da to spoznajo?

+ Prvo vojno sirotinsko zavetišče Vincencijeve družbe. »Detoljub«, glasilo Vincencijevega Patronata za mladino, prinaša v 1. številki, ki se je ravno razpošilja, sledečo vest: »Z veseljem moremo zabeležiti, da so darovi Marijinih druž ob mirovni pobožnosti že takoj v prvih dneh dosegli vsoto 3800 K, zato v zadoščenje požrtvovalnih Marijinih hčera naznanjamo, da se je odboru posrečilo, pridobiti za Patronat dolgo zaželen lasten dom. V št. Vidu pri Ljubljani smo kupili primerno dvonadstropno hišo z vrtom, kjer se še to poletje otvori otroško zavetišče. Taki so naši letošnji piruhi.«

+ Naročajte »Detoljub«. V dobi »vojnih sirot« in rešilne dela za mladino je »Detoljub« važen list. Prinašal bode vedno informativne članke o stanju našega mladinskega varstva in razne razprave vzgojeslovne vsebine. Zasledoval bode pred vsem praktične cilje, kakršni so potrebni za naš čas. »Detoljuba« izide na leto šest števil, po potrebi pa tudi več. Naročnina mu je 2 K 40 vin. ter se preplačila v korist osirotele in zanemarjene mladine hvalžno sprejemajo. Naročiti ga je pri »Pisarni Patronata za mladino«, Dunajska cesta 18. V tednu po Veliki noči se bode prvi dve številki razpošiljali po pošti. Kdor ga ne dobi, naj ga takoj reklamira na naslov omenjene pisarne.

— Zadrška občina in hrvatski jezik. Dalmatinski hrvatski listi se pogostokrat pritožujejo glede razmer na zadrški občini, ki zapostavlja hrvatski jezik ne glede na zakone, dostojnost in pravičnost. Tudi sedaj pod komisariatom se pogostokrat uraduje samo italijansko. Zadnji listki, ki se nanašajo na dobavo rib, so zopet samo italijanski.

— Slovenska služba božja v sekovski škofiji. V Gradcu je dovoljeno, da se v cerkvi usmiljenih bratov vrši vsak mesec vsaj enkrat služba božja za Slovence. V Cmurku se je tudi do časa, ko je umrl župnik č. g. Lopič, vršila v postu služba božja za Slovence cmureške in okoliških župnij, ki jih je gotovo nad 1000. Kljub prošnjam se še do danes ni ustreglo go-reči želji cmureških Slovencev.

— Vojni kurat imenovan za škofa. Za katoliškega škofa v ogrski škofiji Szamos-Ujvar je bil imenovan vojni kurat F. Hossu. Imenovani je dosedaj opravljal službo vojne kurata na fronti.

— Birmovanje v Belokrajini (v semiški dekaniji) spremeni nekoliko svoj določen red in sicer bo: v torek 17. aprila birmovanje v Planini pri Črnomlju, v sredo 18. aprila v Semiču, v četrtek 19. aprila v Suhoru, v petek 20. aprila v Radovici, v soboto 21. aprila v Metliki.

— Cerkevne vesti s Korokega. V pokoj je stopil č. g. Primož Matevžič, župnik v Ingolstalu. — Prevzvišeni knez in škof dr. Adam Hefter je izdal pastirski list, v katerem se prirčno zahvaljuje za vse darove, poslane za njegovo akcijo za reveže, za vso izkazano ljubezen in požrtvovalnost.

+ Za kn. šk. duhovnega svetnika je bil imenovan č. g. Karel Cerin, spiritual pri uršulinkah v Škofji Loki.

— Mesto Brežice se na novo zgradi. V Brežice je nedavno dospelo 200 vojakov in sicer zidarjev, tesarjev, opekarjev, kovačev, ključavničarjev in težakov, da začnejo popravljati in graditi po potresu porušene in poškodovane hiše v Brežicah. Do sedaj se je nabralo za Brežice 100.000 kron.

— Obsodba sarajevskih veleizdajalcev. Koncem leta 1916. se je vršila v Sarajevu veleizdajalska sodna razprava proti Damjanu Gjurici in 36 tovarišem ter so bili trije obsojeni na smrt, 16 na težko ječo od 1. do 16 let, 18 pa je bilo oproščenih. Obsojenci so se pa zaradi previsoko jim odmerjene kazni pritožili na višje sodišče, ki je pa pritožbo odbilo kot neutemeljeno, samo nekaterim je spremenilo kazni in sicer: Vasiliju Ivanici je zvišalo kazni od 8 na 10 let, Damjanu Gjurici znižalo kazni od 16 na 10 let in Milanu Božić je tudi znižalo kazni od 16 na 14 let. Obsodba vseh ostalih obtožencev je pa v celoti potrjena ter so jih že odpeljali v kaznilnico v Zenico.

— Smrtna kosa. V Celovcu je umrl ponoči od 3. na 4. aprila bivši posestnik pogrebnege zavoda »Pietät«, gosp. Karel Reichl. — Na cvetno nedeljo ob 9. uri dopoldne je preminul v 87. letu svoje starosti zlatomašnik in vpokojeni župnik Mihael Wank v št. Jurju pri Straßburgu. Naj v miru počiva!

— Otroka v zakurjeni peč. V Krstni vasi na Koroškem je 15letna hči peka Frana Šterbina spravila svoja mlajša brata v krušno peč, da bi se pogrela. Peč je zaprla in odšla. Oče, ki o tem ni nič vedel, je zakuril za kruh. Ko so odprli peč, je bil en deček že mrtev, drugi je kmalu umrl v bolnišnici.

Odlikovana mati. Vdova Cvita Subota v Drnišu (v Dalmaciji) je poslala na bojišče sedem sinov. Njegovo Veličanstvo jo je odlikovalo s tem, da jej je naklonilo dar 500 K in lep srebrn basrelief s sliko Matere božje in v inicijali pokojnega cesarja Franca Jožefa I. Voditelj okrajnega glavarstva je izročil odlikovanki to odlikovanje s primernim nagovorom ob navzočnosti občinskega zastopa in vojaških in civilnih odličnikov.

— Žrebanje »Vedeževih« daril. Naprošeni smo, da objavimo: Pri žrebanju dvanajstih daril za kupce splošnega žepnega koledarja »Vedež« za leto 1917. so bile dvignjene naslednje številke po sledečem redu: 1959, 249, 748, 1816, 1097, 135, 106, 1611, 1376, 1633, 258, 622. Proti izkazu »Vedež« z dotično številko (osebno ali po pošti), dvignejo se razpisana darila v trgovini J. Stoka v Trstu, ul. Molino piccolo 19. — »Vedež« se vrne z darilom.

— Z dinamitno patrono se je igral 13 letni želarski sin Jožef Leskovar v Črešnovcu. Hotel jo je odpreti, pri tem je pa eksplodirala in odtrgala dečku dva prsta na levi roki ter ga tudi na desni roki ter obrazu ranila. Dečka so prepeljali v mari-borsko bolnišnico.

Tatovi 51.000 K odkriti. Poročali smo že, da so neznani tatovi ukradli na pošti v Veliki Gorici na Hrvaškem dve denarni pismi z vsoto 51.495 K. Po daljši preiskavi so našli tatove in sicer so izvršili tatvino: poštni slugi Mato Lacković in Štefan Grdić in tamošnji čevljar Mato Grdić. Tatovi so skrili denar v hlevu tamošnjega poštarja ter so ga našli skoro vsega, manjka 1195 K.

Primorske novice.

Tržaški magistrat in jezikovna ravnopravnost. Tržaška »Edinost« poroča: Iz zanesljivega vira doznajemo, da na našem mestnem magistratu odklanjajo izplačevanje zneskov, če stranke predlagajo slovenski sestavljene pobotnice, češ, da treba pobotnico prevesti v italijansko. Vse te prakse — v sedanjih časih več nego neprimerne z ozirom na dejstvo, da so najvišje sodne oblasti priznale slovenščini svojstvo v tržaški provinci navadnega, deželnega jezika — morajo izgubljati naši ljudje po pet do deset dni, preden dobe izplačilo na slovensko pobotnico; še po dvakrat morajo delati pot na magistrat in tam zgubiti čas. Zakaj tako? Čemu to zapostavljanje našega jezika in dajanje prednosti drugemu deželnemu jeziku? In to celo v sedanjih dobah! Več nočemo reči. — Apeliramo pa na pravicoljubje g. ces. komisarja in Njeg. eksc. g. namestnika, da odpravi nemudoma to krivico, ki se dela slovenski tretjini prebivalstva in nje jeziku!

Tržaški socialisti ruskim revolucionarjem. Odbor socialnodemokratske stranke v Trstu je sprejel sklep, da pošlje stranka ruskim revolucionarjem svoj pozdrav.

Slovenske šole v Mariboru in v Gradcu. Laški begunci imajo v Celju, v Vagni, v Gradcu in po drugih mestih šole z italijanskim učnim jezikom. Za stotine slovenskih otrok v Mariboru in Gradcu pa še dosedaj ni ustanovljena ne ena ljudska šola s slovenskim učnim jezikom. Ali smo Slovenci manj vredni kot Italijani?

Županstvo občine Renče pošilja pozdrave in vošči vesele velikonočne praznike vsem Renčanom in Gradiščanom, kateri se nahajajo pri vojakih in vsem pregananim širom domovine. V kratkem na svidenje doma. — Župan: Štepančič.

— Smrtna kosa. Umrl je g. Abdon Prinčič, veleposestnik iz Mastinjaka. — Na Konknelu je umrl tamošnji krčmar Štefan Ferluga.

Pisma za begunce z juga. Prejeli smo: Tukajšnjemu tajništvu za vojne vpoklicane (Secretariat für Kriegseinberufene), Dunaj, I., Landskrongasse 1/II., 13, so došla naslednja pisma, katerih naslovljenci naj pošljejo tajništvu svoj sedanji naslov, da jim more doposlati pisma: Mozetič Celestina, pošta Renče, št. 266 pri Gorici; Pahor Marija, pošta Renče, št. 205 pri Gorici; Zavadlav Albina, Dolenja Vrtojba št. 7 pri Gorici; Kurat Marija, pošta Šempas št. 104 pri Gorici; Rijavec Franc, pošta Šempas št. 104 pri Gorici, vas Mikele; Budihna Amalija, pošta Dornberg pri Gorici; Lisjak Ivan, pošta Dornberg št. 311 pri Gorici; Lisjak Filomena, pošta Dornberg št. 311 pri Gorici; Černic Antonija, pošta Dornberg št. 366 pri Gorici; Harej Marija, pošta Dornberg pri Gorici, vas Zuloščice; Mozetič Katarina, pošta Renče št. 266 pri Gorici; Loverčič Ivan, pošta Šempas št. 18 pri Gorici, vas Ozeljan; Figil Katarina, pošta Baita št. 37, Staragora; Borjančič Viktorija, Gorica, Via Arzoni 28; Čulod Ernst, Laga pri Bovcu; Skutra Witwe Shursana (?); Berezowska Fanna, Nova Vas pri Rakeku, Kranjsko; Kuzelka Marie, Trst; Volčič Franz, Gorica, Via Lingia 25; Cucit Karola, Villa Orba pri Gorici; Bencino Ana, Pobrezo, pošta Sežana; Funderle Vicai (?) Be-rau-Pazin-Istra; Arjavic Katarina, Dolenja Trebuša, Tolmin; Obidič Anton, Kozana, Gorica; Samec Franciška, Šmarje 127, Ajdovščina (dve pismi); Glessig Teresa, Gorica, Via lunga 65; Prinčič Jožef, Gnisca (?); Barič Regina, Gorica; Spančič Ivan, Utolica (?); Mervic Dora, Sv. Peter pri Gorici; Skarabot Antonija, Zgor. Vrtojba pri Gorici; Michl Maria, Gorica, Via Vogel 3; Simčič Maria, Skalnica Nr. 5, pošta Klana-Istra; Cigon Karl, župnik, Vojskiča, pošta Nabrežina - Komen; Čarlet Hektor, Srednje pri Gorici; Žiberna Uršula, Štorje 59, pošta Sežana; Majcen Fran, Štorje 3, pošta Sežana; Kuk Mihael, Gorica, Via Municipio 12; Kolman Justina, Kostonje, Krasu; Kikel Ivan, St. Nikola; Kovčič Jožef, Sveto 16, p. Komen; Barič Šime, Trst, Via del Pane Nr. 5, Ostaria Dalmata; Stepančič Stefan, Trst, Via Conti Nr. 6. III.; Petelin Friderik, Trst, Via Petronio 1; Jurše Roza, Trst, Piazza Nego-zianti. — Došlo je dalje obvestilo, da je Gregorčič Valentin, 97. pp., v ruskem ujetništvu; je zdrav in se nahaja v Kirsanovu, gubernija Tambov. Takisto je v ruskem ujetništvu Piskov Adolf, 27. dom. pp., star 22 let; ujet je bil 7. februarja 1915 ter se nahaja: Aulie—Ata, Gebiet Syr Daria.

Begunci iz Saksida, občina Dornberg, smo se iz celega srca razveselili vesti v »Slovenca«, da je naša vas po zaslugi plemenitega gospoda c. in kr. stotnika Teodorja Suchy ostala obvarovana vsake škode. Bog tisočero povrni blagemu gospodu in daj skoraj zaželeni mir, da se moremo vrniti na svoj dragi dom! F. S., Vojnik na Štajerskem.

Begunec, bivši občinski tajnik in organizist, išče ravno tako službo organizista in občinskega tajnika kje na Kranjskem. Natančnejše informacije daje »Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani«, Dunajska cesta 38.

Svojega sina, Antona Hvalico, išče Blaž Hvalica, stanujoč v Ljubljani, Marijin trg št. 4. Sin njegov je nekoliko slaboumen in se je nahajal zadnjič v Rakeku. Kdor bi kaj zvedel o njem, naj blagovolj naznaniti na zgoraj omenjeni naslov. Posebno se naprošajo slavna županstva, da poskušajo kaj poizvedeti o njem, ker se sumi, da je kje nastanjen kot delavec.

Vojaške vesti.

Odlikovanja. Vitezki križec Franc Josipovega reda z vojno dekoracijo in z meči je dobil višji zdravnik 507. črnovoj. etap. baona dr. Živko Lapajne. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil stotnik 25. dom. pp. Vladimir Zaverl. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. pod. častnik 27. dom. pp. Anton Bracar. — Srebrno hrabrostno svetinjo I. vrste je dobil poročnik 27. dom. pp. Tschanko Oton. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili enol. prost. tit. narednik 4. dom. pp. Maček Ivan; pešca 27. črnovoj. pp. Zupančič Ivan in Hojak Andrej; tit. četovodja Prinčič Anton in Štolfa Ignacij, oba pri 509. črnovoj. baonu.

— Iz seznama izgub št. 544. Kadet 27. pp. Ivan Bukovec, prideljen 87. pp., Vel. Loka, ujet; poročnik Oskar Mosettig, 1. dom. pp., Trst, ujet; enol. prost. tit. podd. Alojzij Duse, 27. dom. pp., ujet; enol. prostovoljec desetnik Ivan Lovšin, 47. pp., ujet; enol. prost. narednik Ivan Selan, 17.

pp. Ljubljana, ujet; enol. prost. tit. podd. Josip Vidmar, 17. pp., Ljubljana, ujet.

Odlikovanja pri 12. deželni orožniški poveljstvu. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili stražmojstri 12. dež. orož. pov.: Ivan Lazar, Peter Morovec, Jožef Judež, Ivan Horvat, Peter Pacheiner, Silvester Smerekar, Ivan Sedej, Jožef Mešič, Anton Kobal, Jožef Gunstek, Anton Baloh, Jožef Otruba, Jakob Zerjav, Ivan Teršar, Matija Vodopivec, Jožef Steklasa, Ivan Schwarz, Ivan Spitzer in Franc Svetič; nadomestni stražmojstri: Franc Molk, Mihael Kreč in Ivan Šifrer. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil stražmojster 12. dež. orož. pov. Jenko Luka.

Iz italijanskega ujetništva so se vrnili dne 13. marca med drugimi še sledeči invalidi: pešec Anton Čekada, 4. dom. pp.; inf. Anton Gaigar, 27. dom. pp.; inf. Matija Kosec, 27. dom. pp.; inf. Josip Leskovšek, 87. pp.; poddes. Anton Letnar, 17. pp.; inf. Karel Jazbinšek, 87. pp.; inf. Franc Maček, 27. dom. pp.; inf. Fr. Mikuš, 27. dom. pp.; inf. Valentin Prosen, 27. dom. pp.; inf. Valentin Štruc, 87. pp.; inf. Rudolf Terfilov, 27. dom. pp.; inf. Alojzij Terček, 87. pp.; inf. Ivan Vodošek, 3. črnovoj. pp.

— Šest sinov v vojski. Posestnik Tomaž Ulčar iz Šebenj št. 2, občina Gorje pri Bledu, je poslal tekom vojske vseh svojih šest sinov na bojišče. Najstarejši sin, ki je bil vpoklican v letu 1914., je vojni ujetnik na Ruskem, vsi ostali pa so še zdravi na bojišču.

S koroškega bojišča.

V koroških dolinah se je pričela oglašati pomlad, sneg se topi po strehah in prikazujejo se že travniki in polja. Ali za stanom nekega poveljstva se pričena zopet trda zima, za krajem, na katerega so Italijani izstrelili od začetka vojske 973 granat. Snežni zidovi, visoki za dva moža, zapirajo cesto, ki vodi v dolino, na katero pošljejo Italijani semintja kako granato. Nekaj nepomljlivega je prilagodenje vojnega ozemlja in vseh, ki tukaj žive in se bore, na vojno. Za krajem so sedaj priredili v globokem snegu veliko kopališče z gorko in mrzlo vodo; cela okolica daleč tja v gorovje je spremenila svojo zunanost, zgradili so nove ceste in hiše, skoro cela mesta. Najprej so se borili na skalovju, nato na snegu in zopet na pečevju, letošnjo zimo pa je že prišlo tako daleč, da so se borili deloma tudi pod snegom. Skozi neko postransko dolino, ki zapira neko italijansko višinsko postojanko, gredo strelski jarki proti ospredu. Ko pa je sneg zapadel do tri metre visoko, so zgradili vojaki v ospredu cele snežne trdnjave, v ozadju so pa neprenehoma čistili zvezna pota delavski oddelki. Pred tremi dnevi so napravili naši vojaki, bilo jih je osem, sunek. Na pol poti so srečali italijansko patroljo, obstoječo iz 40 mož in enega častnika. Uspeh: italijanski častnik mrtev, njegov podčastnik mrtev, dva Italijana sta padla, ostali so zbežali. Poveljnik koroške armade je dve uri pozneje dovolil brzopojno tem osim možem nagrado 100 K. To je korajža v tretjem vojnem letu. Stotnije se nahajajo, zvezane le potom žične železnice z ostalim svetom, na skalnatih in sneženih stenah, visokih nad 2000 metrov. Poveljniku skupine, ki se že od začetka vojske bori v tem gorovju, je poslal Italijan ravno pred vrata 28 cm granato. Toda on je ostal. Nato je pridržil snežni plaz ter mu uničil streho. Šele sedaj se je izselil iz te kolibe polkovnik, ali le, da po vzorcu starih vojakov, ustanovi mesto. Vas onostran potoka je razstreljena, on je zgradil za sebe in svoje vojake novo vas, večjo in lepšo kot staro, ki jo bodo pozneje v miru našli domov se vrnivši.

Ljubljanske novice.

Ij Umetniško dramatični večeri v deželni gledališču se bodo odsej na splošno željo redno prirejati. Sodelovanje je obljubilo več umetnic in umetnikov bivšega slovenskega gledališča, kraljev. hrvaškega gledališča v Zagrebu in hrvaškega gledališča v Osijeku. Prvi tak večer bo v torek 17. t. m. Več o tej zanimivi prireditvi bomo še poročali.

Ij Štiri dobrodetni koncerti bodo v kavarni »Union« v korist soškemu zakladu proti vsotnini 2 K za osebo. Koncerti se vrše jutri, v nedeljo, ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer in v ponedeljek ob istem času. Svira soški orkester.

Ij Pri katehetski konferenci v sredo, dne 11. aprila bo razgovor o izkušnjah glede zgodnjega sv. obhajila otrok. Začetek ob šestih zvečer v posvetovalnici Kat. tiskarne. Referent prof. J. Mlakar.

Ij Pet sinov, pet vojakov. Mizarski mojster in pokladalec parketov v Ljubljani g. Puh ima pet sinov, izmed katerih služijo štirje pri raznih krdelih domovini, in tudi peti je vojak, a je do sedaj še v civilni službi kot neobhodno potreben. G. Puh je na svoje imake lahko ponosen.

Ij Deželni predsednik v uršulinski šoli. V soboto, dne 31. marca, je gospod deželni predsednik grof Attems v spremstvu vseh treh deželnih šolskih nadzornikov, gospoda vladnega svetnika dr. Janka Beziak, gospoda Albina Belar in gospoda dr. Mihaela Opeka počastil s svojim obiskom uršulinsko šolo. Ko je tri ure prisostvoval raznim predmetom v notranji in vnanji šoli in na učiteljski in se zanimal tudi za prehrano in zdravstveno stanje šole obiskujočih deklic, je zagotovil gospo prednico, da z najboljšimi vtisi zapuša samostansko šolo.

Ij Odlikovanja. Poddesetnik Teodor Sartory, v civilu pisarniški vodja in knjigovodja v Ljubljani, in poddesetnik Matija Spreitzer, v civilu veletrgovec in posestnik, Vojaška ulica 2 v Ljubljani, sta bila v priznanje vzornega in uspešnega delovanja v častniški bolnici »Mladika« odlikovana z železnim križem na traku hrabrostne svetinje. Isto odlikovanje je dobil tudi zastopnik Mengijske pivovarne desetnik g. Jakob Gorjanec.

Ij Uvedba poletnega časa za leto 1917. Mestni magistrat naznanja: Vsled odredbe celotnega ministrstva se tudi letos uvede poletni čas, in sicer za dobo od ponedeljka dne 16. aprila do ponedeljka dne 17. septembra. Vsled tega bo dne 16. aprila zjutraj ob dveh (po dosedanjem času) ure pomakniti naprej za eno uro, tako da bodo kazale »tri« namesto »dve«. Dne 17. septembra pa bo ure pomakniti za eno uro nazaj, tako da bodo kazale »dve«. Ker bo ura dne 17. septembra torej kazala dvakrat po vrsti čas od dveh do treh zjutraj, dobi prva tretja ur dostavek »A«, druga pa »B«. Uporaba dosedanjega načina časovnega štetja je za navedeno dobo v javnem življenju prepovedana.

Ij Našla se je manjša vsota denarja. Dobi se pri Marijanci Dolenc, Cerkvena ulica 21.

Poljski klub in Galicija.

Dunaj, 6. aprila. Parlamentarna komisija Poljskega kluba je včeraj končala razpravo o Galiciji in določila taktiko za bodoče. Po večmesečnih posvetovanjih so prišli do stališča, da ima Galicija poleg razširjene politične avtonomije dobiti tudi večjo gospodarsko svobodo, da bo lahko skrbela za kulturni in gospodarski razvoj. To naziranje je edino merodajno za Poljski klub pri presoji izločitve Galicije.

Mirovno vprašanje.

Budimpešta, 6. aprila. »Pester Lloyd« poroča: Duna: O razgovorih, ki so se vršili povodom navzočnosti cesarske dvojice in grofa Czernina v nemškem glavnem stanu, se čuje v političnih krogih, da tudi v nevtralnem inozemstvu razširjene vesti, kot da bi morebitne mirovne ponudbe naših sovražnikov tvorile predmet posvetovanj, na noben način ne odgovarjajo dejstvom.

Berlin, 6. aprila. »Tägl. Rundschau« poroča: V ruskem narodu se silovito dela na mir tudi za ceno izgube dežela. Gre jim predvsem za to, da se kmalu sklene mir in da izvedejo v Rusiji notranje preosnove. Tudi v začasni vladi je le malo ministrov zavzetih, da bi se vojska nadaljevala do končne zmage.

Seslanek socialistov na Švedskem.

Curih, 6. aprila. »Neue Züricher Ztg.« poroča: Angleški in francoski socialisti, ki potujejo na Rusko, se bodo na povratku čez Švedsko sešli z nemškimi, danskimi in švedskimi socialisti. Posvetovali se bodo, na kak način bi se hitro sklenil mir.

Moč Nemčije.

Zanimivo priznanje načelnika angleškega generalnega štaba.

Rotterdam, 6. aprila. Na shodu angleških strokovnih društev je izjavil načelnik generalnega štaba Robertson: Nemčije nismo premagali, dasi so se njeni voji umaknili. Glede na število vojakov je Nemčija zdaj močnejša, kakor kdajkoli prej. Skoraj za en milijon mož je pomnožila svojo armado.

Razna poročila.

Preosnova pruske poslanske zbornice.

Kolin, 6. aprila. Berlinski dopisnik »Kölnische Volksztg.« poroča, da bodo preosnovo pruske volilne pravice izvedli še med vojsko. Predlogo bodo predložili zbornici takoj po veliki noči.

Žensko pismo o bodoči vojni.

»World« objavlja pismo neke dame francoske družbe, ki se ogorčeno pritožuje proti Angliji in pravi, da sovraštvo med Angleži in Francozi presega sovraštvo med Nemci in Francozi. Končno prekrojuje, da bo bodoča vojna našla Anglijo in Francijo v dveh nasprotnih si taborih.

Po svetu.

— **Ravnatelj žvnostenske banke pred dunajskim domobranskim sodiščem.** Razprava se bo pričela meseca majnika. Obtoženi so dr. Jaroslav Preisz, namestnik višjega ravnatelja v Pragi, Apolo Ružička, višji ravnatelj v Pragi, dr. Ladislav Sourek, namestnik ravnatelja v Pragi, Rudolf Pilat, namestnik ravnatelja v Pragi, in Jožef Wanda, voditelj menjalnice podružnice na Mariahilferstraßi na Dunaju. Vsi so toženi radi hudodelstva proti vojni sili po § 327. vojaške kazenske postave, Preisz pa tudi radi hudodelstva veleizdaje po 58.c. kazenske postave. Razprava bo trajala najbrže več mesecev. Zaslili bodo nad 200 prič.

Kaplana umorili so neznan zločinci v občini Sirok, heveški komitat na Ogrskem. Kaplan — Nikolaj Nagy — je najbrže postal žrtev divjih lovcev.

Samoumor kneza Odescalchija. Iz Budimpešte se poroča, da je izgubil knez Odescalchi, ki se je, kakor smo poročali, ustrelil, pri kvartanju veliko denarja. Knez je bil 42 let star. Žena njegova je hči bivšega ogrskega finančnega ministra grofa Lonyaya. Ko je izbruhnila vojska, je vstopil kot huzarski ritmojster v armado, a kmalu nato se je pogodil z vojnim ministrom o napravi raznih tvornic na svojem posestvu, ki naj bi, ko bo končana vojska, postale njegova last. Pisarni je imel na Dunaju v hotelu »Bristol« in v Budimpešti v hotelu »Hungaria«. Navadno se je sam pogajal z dobavitelji in naročal blago. Dasi je velikopotezno špekuliral in zelo delal, se mu kupčije niso tako ponesle, kakor je pričakoval. Zelo veliko je plačal za zelje, a ko se nenadoma cene zelja padle, je na dobavitelje zelo pritiskal, naj bi preklicali pogodbe. V ponedeljek zjutraj je prišla na njegovo denecsko posestvo vojaška komisija 18 članov, ki je cel dan natančno zaslišavala in preiskavala. Dne 4. t. m. zvečer, ko je komisija še preiskavala, se je knez odstranil v svojo pisarno in se je tam ustrelil.

V prognanstvu . . .

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Na zapadu umira dan. Slonim na oknu svoje sobe in stremim ven, na zasneženo, mrtvo polje. Polagoma se izgublja dnevna svetloba; mračno kakor v tihi katedrali z zastrtimi okni, je že tu v moji sobi. Tam na koncu te vasi, pri Sv. Miklavžu, je zazvonilo Ave Marijo, tam skozi temni gozd je priplavala tiha, boječa pesem družega zvona, Bog ve, od kje. Sicer pa je vse tiho, kot bi se sprehajala po teh poljih sama smrt . . . Vse žalostno kakor pot od pogreba . . . Tam v kuhinji pojo mali bratci in sestre, tako veselo in brezskrbno, neko hrvatsko pesem. Kako srečni so, saj oni ne vedo, kaj je prognanstvo. Tako so moji večeri tu v tujini, v prognanstvu. In v takih samotnih večerih hite misli domov. Domov, tja v solnčno Goriško, kjer sije bolj toplo sonce, kjer že cveto vijolice, tja, kjer stoji moj rojstni dom, kjer so mi potekla otroška srečna leta. A tam grom topovi, tam pokajo strahovite granate, in pot tja mi je zaprta.

Draga rojstna vas, kako daleč si tam za gorami oropana, uničena, a vendar je polovica mojih misli posvečena tebi. Težko mi je, ko se spomnim, kakšno sem te videla osem dni po evakuiranju. Jasen dan. Jesensko sonce je z vročimi žarki obsevalo izpraznjene hiše, osamljena polja, kjer je zorela turščica, cvetela ajda. In oni dan sem šla, da vidim, kako je v pred nekaj dnevi še tako lepi vasici. Šla sem in videla globoke rane ob cesti in po njivah, rane, ki so jih usekale granate. Videla sem, kako je samozavestno hodila smrt od hiše do hiše, tam, kjer je pred nekaj dnevi tako valovilo življenje. In bilo me je strah. Nikjer nobenega življenja, nobenega glasu, samo klic izstradanih mačk se je čul iz posameznih hiš.

Kljub temu, da je bilo prepovedano, grem naravnost na moj dom. Vse tiho, mrtvo. Ni več plapolal ogenj na ognjišču, le par miši je naglo izginilo v pepelnici. — Tam v kotu pri ognjišču so bili razmetani papirji in na vratih stranske sobe je bilo še zapisano — Feldgericht. — Vsak predmet je stal še na svojem mestu. To je bilo znamenje, da po našem odhodu ni bilo še nikogar tu.

Grem v prvo nadstropje. Tam vse prazno. Glas mojih stopinj je odmeval od praznih sten. In v tej samotni me je začelo biti strah. Granate so tulile čez glavo in eksplodirale tam nad postajo v gozdu. V neki čudni grozi zapustim hišo in vrata zaklenem. Še na vrt me je vodila pot. Na vrt, kjer je bilo moje veselje doma, tja med rdeče in bele astre, ki so tako lepo cvečele. Natrgam, kolikor jih morem nesti, nevedoč, kam z njimi. Med tem se je vnel na nebu ljut boj z aeroplani. Kot dva starca sta kašljala za bližnjim hribom naša obrambna topova ter pošiljala šrapnel za šrapnelom sovražnim avijatikom.

Hitim ven iz rojstne vasi. Med visoko turščo tam na ovinku se zasvetita v solncu dva bajoneta. Prihajala je patrulja.

Bala sem se, da me ustavi, a moža sta korakala v svojem pogovoru dalje, kot bi me niti ne opazila. Na prašni cesti srečam kolono, vozečo mrtve, ki so se darovali na oltarju za našo Goriško. Vsak dan zadnji čas se je pomikala ta kolona iz bolnišnice na pokopališče. Tam med vrstami belih križev je kopal vojaški delavski oddelk grobove. Tja med te križe, kjer je že počivalo nešteto junakov, nesem svoje rože. Hodim med temi vrstami, sama tuja imena so na teh križih — imena Bošnjakov, Dalmatincev, Ogrrov, Čehov.

In še enkrat sem te videla, moj dom. Takrat namreč, ko sem se prišla posloviti od tebe. Iz sivih oblakov je padal droben dež. Žalosten je bil oni dan, kakor so bile žalostne tudi moje misli. Tuji možje so prišli v tebe, moj dom, in te oropali. Razbili so tvoja okna, in trte, ki so te pred nekaj dnevi krasile, so poteptali. Pohodili so rože na vrtu z ograjo vred. In odšli so ti možje, še so se poznale njihove stopinje na cesti v blatu. Na dvorišču in po njivah so ležali razmetani razni predmeti. Vinska posoda, kuhinjska oprava, postelje, omare, sploh vse, kar notri v hiši niso rabili. Kaj sem tedaj čutila, bi težko povedala. Zaprla sem okna in vrata, kolikor se je zapreti še dalo, pobrala sem kos granate in par italijanskih dopisnic z njihovo trikoloro za spomin in odšla, mogoče — mogoče za vedno. Čez par ur sem sedela na vlak, ki me je odpeljal iz mile domovine. Izginila je izpred oči Vipavska dolina s svojimi vinogradi, izginile so kraške skale, moleče svoje grebene proti sivemu nebu, gromenje topov pa je postajalo vedno bolj in bolj nerazločno in tiho.

Kakor temna misel, legla je oni dan noč na zemljo. Vlak pa je drvel z menoj preko Ljubljane, preko Celja, preko gričev in gora, a ko je vstajalo jutro izza širnih polj, sem bila že tu v tujini, v — prognanstvu, kjer ne sije tako toplo sonce, kjer ne grom topovi in ne pokajo granate, kjer vlada dan z dnevom mir.

K. Severjeva.

Iz življenja na Ironi.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Imamo pa sedaj jako lepe, tople dneve. Zjutraj ob osmih ali devetih nas že obiščejo solnčni žarki. Tedaj vse zleze na plano, kakor mravlje iz mravljišča, ko ga ogreje pomladno sonce. Fantje posedejo po prisojnih skalah ter krpajo raztrgano obleko, pišejo pisma itd. Če pa prizvižga par granat, pa vse zgine v kolibe, kakor piščeta pred kraguljem.

Tako nas je našla letošnja pustna nedelja. Bila je taka, kakor vse druge na fronti, ki jih ne poznaš po drugem kakor po koledarju. Priboljška nobenega. V mali koči smo sedeli štirje fantje, zvijali cigarete iz bukovega listja in si delali skomine s spomini na nekdanje pustne nedelje. Ugibali smo, kako bi si vendar malo olajšali enolično in trdo življenje. Tedaj se ponudi desetnik Kamnikar, da preskrbi vse potrebno. Čakala ga je zelo dolga pot do civilnega prebivalstva, vrhu tega je bilo vse močno zastraženo. Vendar ga to ni ostrašilo. Vzel je denar in nahrbtnik in odšel.

Za nas se je začelo mučno čakanje. Dolgo, dolgo ga ni bilo od nikoder in že smo se bali, da se mu je pripetilo to in ono. Končno jo je pa le primahal in prinesel poln nahrbtnik pa še zavoj v roki. Vino, jajca, moka, slanina, slaščice — vsega je pritrlesel. Takoj smo imeli polne roke dela: eden je pripravil drva, drugi je prinesel vodo, tretji je začel mesiti cvrtje itd. Kmalu je bila gostija pripravljena in jedli smo in pili, nato pa pelj in igrali na harmoniko, prav po kranjski navadi. Bilj smo popolnoma zadovoljni in smo pozabili na vse nevarnosti in težave. Vendar pa ne želimo, še katerikrat praznovati pusta na bojišču.

Srčen pozdrav vsem »Slovenčevim« bralcem! Četovodja Anton Logar; desetnika Jože Kamnikar z Laverce in Anton Primožič iz Škofjeloke; poddesetniki: Anton Feminc, Ivan Medja, Anton Kuhar; pešci: Ivan Žnidaršič, Henrik Živec, Vladislav Štolfa, Josip Stanovnik, Feliks Urbančič.

V snegu.

Slovenski lovci stojimo na braniku ljube domovine. V splošnem se imamo še precej dobro. S sovražnikom smo zelo blizu skupaj ter stoje naše in sovražne straže samo petnajst korakov vsakebje. Lahko si tedaj mislite, da moramo biti zelo previdni, da je kateri ne dobi po nepotrebnem v rebra.

Snega imamo samo nekaj metrov. Biti moramo pod snegom, kakor krt v zemlji. Pod snegom imamo narejene predore na vse strani, od barake do barake, na postojanke itd. Tako imamo napravljeno, kakor v kakem rudniku, da se človek sam ne spozna, dokler se ne privadi. Grenkih uric nam ne manjka. Vedno se moramo braniti proti snegu, da nas popolnoma ne zamete; zraven si moramo pa vse potrebščine znesti sami iz doline na naš precej visoki hrib.

Ta naš hrib Italijanom prav posebno diši. Radi bi ga dobili v roke zlepa ali zgrda, a mi dobro vemo, kakšnega pomena je za nas ter jim ga ne privoščimo. Lansko leto septembra so se bili zakleli, da ga hočejo na vsak način dobiti. Poslužili so se vsega orožja, kar ga imajo, da bi nas spravili s hriba. A kljub vsemu njihovu prizadevanju smo hrib obdržali, čeprav je bilo hudo, kakor še menda v peklju ni hujše. Upamo, da bomo z božjo pomočjo vstrajali do srečne zmage. Vse za vero, dom, cesarja!

Josip Prelesnik.

Ponesrečena menaža.

Ravno smo bili dobili svinjsko mast. Prišlo mi je na misel, da bi ne bilo napačno, ako bi si spekel par postevi. Dan je bil lep in s prijateljem jo mahneva k bližnjemu potoku, v katerem je bilo veliko postevi. Nisva dolgo čakala, ko nama pride lepa riba na cilj. Izprožim, a nisem imel več časa pogledati, ali sem jo zadel ali ne, kajti Italijan je naju bil opazil in nama poslal 7 cm granato. Rajši sem pustil večerjo nego glavo in jo s prijateljem hitro odkuril.

Naslednji dan smo imeli prav dobro menažo: prekajeno svinjino in vlivance. Sedmo za mizo, a naenkrat nam začne naš sosed beliti menažo z granatami. Ena se je razletela prav blizu našega kritja ter nam prevrnila mizo s kosilom. Brzihi nog smo odšli brez menaže v kaverne.

Kljub tem in takim neprijetnostim nas pa še davno ni konec. Vesele pozdrave pošiljamo vsem Slovincem in Slovenkam: A. Derča, Gomilsko; L. Fridl, Bistrica pri Mariboru. N. Antunovič, Travnik.

Kako se reši moštvo iz potopljenega podmorskega čolna.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Podmorska vojna stoji danes v ospredju. Poraja se nam misel, da se moštvo podmorskih čolnov predrzno izpostavlja pogibnu, in da je potopljen podmorski čoln tudi grob, v katerem vrti mornarji ostanejo pokopani. O tem pišejo »Hamburger Nachrichten«: Splošno prevladuje naziranje, da je služba v podmorskih čolnih skrajno nevarna. Strokovnjaki to naziranje na podlagi statistike zanikujejo. Sicer stavi res služba v podmorskih čolnih velike zahteve na častnike in moštvo glede njihovih telesnih in duševnih zmognosti, tudi podmorski čolniki niso zavarovani pred sovražnimi izstrelki in je nevarnost, da pri operacijah pod vodo lažje trčita dva čolna, kakor na površju, toda skrbno izbrano moštvo ter znanje poveljnikov zmanjša število nesreč tako, da te razmeroma niso večje kakor pri pomorski plovbi v splošnem. Glavna skrb pri potopljenem podmorniku obstoja v tem, da se reši moštvo. — Za rešitev moštva so na nemških podmorskih čolnih vpeljani posebni aparati, ki omogočujejo, da pride moštvo pravočasno iz globine na površje morja. Tak aparat obstoja iz cilindra s kisikom, kalijeve patrone, ustnika, dihalne vreče in potrebnih zveznih cevi. Vse to se nahaja na plavalnem telovniku, kterege se da prav hitro obleči. Na ustniku se nahajata dva ventila, jeden za izdihavanje, drugi za vdihavanje. Izdihani zrak gre čez kalijevo patrone, kjer se očisti ogljenčeve kisline, v dihalno vrečo, kjer se pomeša s kisikom iz kisikovega cilindra, na to se zopet vdihava. Da pa ne uhaja voda skozi nos, se ta s posebno zaporo stisne. Nadalje ima vsak rešilni aparat kovinsko steklenico z okreplili. V slučaju nevarnosti se rešilni aparati hitro oblečejo, nakar se odpro zgornje luknje, skozi katere moštvo čoln zapusti. Če je notranjščina čolna že napolnjena z vodo, se to nemudoma lahko stori, v nasprotnem slučaju pa se skozi spodnje odprtine najprej spusti voda v čoln, da se pritisk zunaj in znotraj čolna izjednači. Kakor hitro so odprte zgoranje odprtine, se spusti na površje jedna ali več boji, ki so pritrjene na vrveh, na katerih je zaznamovana meterska mera. Po teh vrveh plezata istočasno dva moža navzgor, plavalni telovnik in rešilni aparat jih dvigata. Seveda pa ne sme mož kar naravnost splezati na površje, ker bi bilo to njegovemu zdravju škodljivo vsled različnega vodnega pritiska v menjajoči se globlini in na površju. Radi tega, če se nahaja potopljeni čoln n. pr. 30 m pod morsk gladino, se mora plezajoči mož v globlini 15 m, 10 m in 5 m kratko časa ustaviti, da pa more to globlino razvideti, je pa vrv razdeljena v metre. Ko dospe mož na površje, vrže od sebe rešilni aparat, ostane mu le še plavalni telovnik. Da pa se more moštvo rešiti tudi v takih slučajih, kadar ni v bližini nikake ladje, ima vsak podmorski čoln še posebno bojo, ki avtomatično splava na površje v trenutku, ko podmorski čoln zadene na morsk dno. Ta boja, ki ostane s potopljenim čolnom z vrvjo zvezana, odaja s posebnim aparatom električne valove in spuša svetlobne rakete, ki priključijo pomoč. Ta iznajdba je velevažna za rešitev moštva iz potopljenih podmorskih čolnov, in nevarnost se je precej zmanjšala.

Najnovejše vesti.

Wilson podpisal vojni sklep in proklamacijo vojnega stanja.

Washington, 6. aprila. (Kor. ur.) Reuter: Predsednik Wilson je podpisal vojni sklep kakor tudi proglas vojnega stanja z Nemčijo.

Vojni sklep sprejeli s 375 proti 50 glasovom.

Washington, 6. aprila. (Kor. ur.) Zbornica reprezentantov je sprejela vojni sklep s 375 proti 50 glasovom. Proti pričakovanju je zavzel demokratični voditelj Ketchin stališče proti vojnemu sklepu in naglašal, da ni oškodovana nobena življenska korist Amerike in ne preti vpad v ameriško ozemlje.

Izjava ameriškega poslanika v Rimu.

Lugano. »Corriere d'Italia« priobčuje razgovor z ameriškim poslanikom, ki je izjavil, da bo nastop Amerike pospešil konec vojne in bo po vojski zagotovil trden mir za mnogo let.

Ruski poraz ob Stohodu.

V boju za mostišče Tobol ob Stohodu, ki je padlo v naše roke, se je od dveh pešpolkov 5. strelske divizije rešilo le nekaj Rusov na desni breg Stohoda. Poveljnika obeh polkov sta mrtva. Tretji polk te divizije je izgubil polovico mož, druga polovica se je še pravočasno rešila. Od dveh polkov drugih dveh divizij se je rešilo le par mož.

Gospodarske beležke.

Peto avstrijsko vojno posojilo. Skupna svota podpisanega petega vojnega posojila znaša 6.234.610.000.

Ij Ilirska banka v Ljubljani ima v sredo, dne 11. t. m., ob 3. uri popoldne svoj izredni občni zbor, na kar se opozarjajo p. n. delničarji.

Ij Zadružna centrala v Ljubljani ima svoj prvi občni zbor 30. aprila t. l.

Ij Prvo ljubljansko delavsko konzumno društvo nam poroča, da nekateri člani še niso dvignili dividende. Vsi, ki jo še niso prejeli, se imajo oglasiti v četrtek, dne 12. t. m., med 3. in 5. uro popoldne v glavni prodajalni, Kongresni trg št. 2. Kdor zamudi, zgubi pravico do dividende. Prinesti je seboj nakupovalno in deležno knjižico. Denarni promet tega društva je znašal pretečeno leto nekaj manj kot 2 milijona kron. Društvo je tekom zadnjih let silno napredovalo.

Vprašanje prehrane. Kakor poročajo v dobro poučenih krogih, se peča urad za ljudsko prehrano z vprašanjem razmerja cen. Cene bodo morale biti tako urejene, da ne bodo nudile v nobenem oziru kmečkemu prebivalstvu posebnih ugodnosti in da bodo ovirale vporabo živil za prehranjevanje. Posebno moramo paziti, da bodo cene živil in mesu urejene sorazmerno s cenami žita. Zato bo treba pogajanj z Ogrsko. Urad za ljudsko prehrano pa ne razpravlja samo o vprašanju preskrbe z živilom, ampak tudi o tem, da ugotovi, kako bo izpadla prihodnja žetev in odstrani težkoče, ki se pojavljajo vsled pomanjkanja semenskega žita, gnojil in pa delavskih moči. Ravnotako je potrebna boljša in natančnejša statistika, da vsaj približno določimo uspeh nove žetve.

Borzne vesti. Razburljive vesti, ki so krožile o Rusiji, so potihnile in borza je zopet mirna in tečaj se zopet v starem tiru. Zanimivo je samo dejstvo, da na našem denarnem trgu so poskočili v prostem prometu srbski dinarji ter se njihov tečaj kreče izmed 107 in 109.

Posestnikom konj v znanje. Vsled izpremembe določil za mladoletne oproščene konje se opozarjajo vsi posestniki takih, da iste vse pripeljejo na dan klasifikacije h komisiji.

Meso namesto kruha. V Zislenci na Pruskem so znižali količino kruha na osebo, zato pa dobi vsak prebivalec vsak teden pol funta mesa za 20 fenigov.

Dražilci pod orožjem. Na Ogrskem bodo morali vsi, ki so bili obsojeni radi draženja živil takoj pod orožje.

Značajna izjava predsednika nemške državne banke. Na sednici trgovske zbornice govoril je med drugimi tudi Havenstein, predsednik državne banke ter je rekel sledeče: Dolžnost nam je, a tudi sveto pravo, da v vojski podpiramo državo z novci ter da jej tako pomoremo na potu do zmage, koja nam bo donesla vojno odškodnino. Nemško bo cesarstvo po vojski v popolni meri zadovoljilo svojim prevzetim denarnim obveznostim. Ne more biti govora o znižanju obrestne mere pred letom 1924. In ako bi se to dogodilo, lastniki vojnega posojila bodo imeli pravico, da zamene svoje papirje v nominalni vrednosti.

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva“!

Trgovina z vinom v Dalmaciji je v zadnjem času zopet malo oživila. Poprčna cena more se računati od 25 do 27 K po gradu alkohola. Male partije dobrih, črnih vin prodale so se po 350—400 K hektoliter. Gotovo je, da bodo tudi vinske cene, ako traja vojna še dalje, vedno bolj rastle, ker tudi druge stvari vedno dražje.

Pridelovanje krompirja. Vsled pičlega pridelka lanske leto je treba posebno pozornost obračati pridelovanju krompirja in je zlasti s semenskim krompirjem postopati skrajno previdno. Za pridelovanje krompirja v vrtnarskih obratih se priporoča naslednji način: Krompir se pusti v pesku ali šoti, da vzkali; nato se gomolji previdno razreže, da se odganjki ne pokvari in ti koščki s kalicami se vsade (pogrubajo) in zagrnejo. Kakor rečeno, je ta način priporočljiv za sadenje krompirja po vrteh, dočim bi morda za kmetijska podjetja bil manj prikladen. — Prizadetim krogom se opisani način pridelovanja krompirja posebno priporoča.

Deželno mesto za krmila. Potrebe po krmilih naraščajo, razpoložljivih krmil je pa čim dlje manj. V zadnjem času je vojna uprava na zahtevo armadnega poveljstva zasegla in odvzela večje množine otrobov in drugih krmil, tako da jih sedaj manjka in jih pri najboljši volji ni mogoče oddajati na naročnike, ki se od vseh strani oglašajo. Vsem naročnikom za otrobi, naj si bo potrebno za plemene svinje in mlada praseta ali pa za molzno goved in delavno živino, bodi povedano, da je treba potrpeti! Vse bi rado otrobe, pšenične, ržene in koruzne, pa jih ni mogoče dati, ker so zaloge pošle. Deželno mesto za krmila ima sedaj edino melasno krmo na razpolago, ki se lahko naroča in so bile občine na to krmilo opozorjene s posebno okrožnico, na kateri je vse potrebno povedano. Kakor hitro se pa dobe otrobi, se bodo zopet nakazale naročnikom po vrsti, kakor so dohajala naročila.

— **Klanje govedi.** Z ministrskim ukazom z dne 9. septembra 1916, drž. zak. št. 298, se smejo prodajati za klanje ali klati krave, nadalje telice in voli v starosti pol do dveh in pol let, in biki v starosti pol do dveh let, le z oblastvenim dovoljenjem. C. kr. deželna vlada daje na podlagi določil tega ukaza na znanje, da ne smejo klati telice in voli v starosti dveh let, kadar imajo že dva stalna, velika sekalca, brez posebnega oblastvenega dovoljenja.

— **Promet s poštnimi paketi v inozemstvo.** Odslej treba za vsak paket v inozemstvo posebne pošne spremnice. Pošiljanje več paketov z eno spremnico do nadaljnjega ni dovoljeno.

Francoski o položaju.

Francoski publicist Edmund Privat, ki se je mudil svoječasnno v Varšavi, je izdal te dni v Ženevi publikacijo o usodi bodoče Poljske pod naslovom: »La Pologne attend« — Poljska čaka. Vdnila misel te publikacije je sledeča: »Edin izhod, ki bi bil vreden Evrope in Poljske, je ustanovitev samostojne poljske države. In ustanovitev samostojne, neodvisne Poljske je prvi in glavni predpogoj trajnega miru. Če bi pa hoteli napraviti iz poljskega vprašanja notranje Rusko, nemško ali avstrijsko vprašanje, bi pomenilo to izdajstvo nasproti koristim Evrope, pravica narodov in pa udržitve mednarodne nemoralnosti v Evropi. Bodočnost Evrope je odvisna od bodočnosti Poljske.« Privat se obrača na vlade sporazuma s pozivom, naj se skupno izjavijo o usodi bodoče Poljske in naj dajo gotovo poročilo Poljakom glede samostojne poljske države, kot so to dali Belgijcem in Srbom. Ne zagotovilo Rusije, ampak skupen diplomatični akt entente o poljskem vprašanju je neobhodno potreben. Člankar zaključuje svoja izvajanja z besedami: Rešitev poljskega vprašanja je mogoča samo z ustanovitvijo svobodne Poljske države. »Pologne aux Polonois« — Poljska Poljakom!

Za odpravo bolečin v udih se je v zadnjem času pojavilo izredno veliko število utiralnih sredstev. Večina njih je že po kratkem času izgnila, ker so se pokazala kot brezuspešna. Nastajajo pa vedno nova sredstva, ki se jih ponuja z veliko reklamo. Kdor pa noče delati poskusov z novimi zdravili, uporablja zaupljivo že skoro 20 let preizkušeno in mnogo priporočani Fellerjev rastlinski fluid z znamko »Elza-fluid«, odlikovan na več razstavah z zlatimi kolajnami. Iz zahvalnih pisem, katerih je že čez 100.000, je razbrati, kolikokrat je že pomagal odstraniti čisto zastarele bolečine po udih. Predvojnec cene 12 steklenic pošlje za 6 kron poštne prosto lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr št. 134 (Hrvatska). — Istotam se pa naročajo tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko »Elza-kroglice«, 6 skatlic poštne prosto samo 4 K 40 vin., ki ne dražijo čreves, so docela neškodljive in jako priljubljene. Odličen je Fellerjev črtnik zoper migreno (»Elza-migrenolov črtnik«), ki hitro prežene bolečine (en karton 1 krono, —ec—)

Pri odebelelosti, trganju in sladkorni bolezni, motenju v prebavi vsake vrste, čisti naravna »Franz-Josef«-grenčica črevo ravnotako naglo kot mlo, zboljšuje delavnost želodca in jeter in zelo ugodno pospešuje prebavo. Tajni svetnik prof. Ger-

hardt, leta 1888/89. rektor Kralj. Friderik-Viljemovega vseučilišča v Berlinu, je uporabljal »Franz-Josef« vodo v medicinski kliniki mnogostransko in vselej z gotovim in zadovoljivim uspehom.

Fr. Omerza: Homerjeva Iliada. I.—VI. spev. Slovenski prevod krasnih pesnitev starogrškega pesnika Homerja v verzih ne bo samo dober pripomoček dijakom, ki morajo predstavljati Homerjeve pesnitve iz grškega originala v slovenščino ali nemščino, ampak bo dobrodošel vsem prijateljem stare grške literature, posebno onim, ki so svoj čas že čitali Homerja v originalu. Knjižica, ki obsega prvih šest spevov Iliade, se dobiva v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane nevezana s poštino vred le 1 K 80 vin.

Ženitna ponudba.

Državni uradnik se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično ali vdovo, 23 do 30 let staro, prijetne zunanosti, ter s premoženjem. Cenjene ponudbe pod »VOJNA IN MIR 852« na upravnishvo »Slovenca«.

Prodajalka

vajena mešane stroke, izurjena nekoliko knjigovodstva, vešča slovenščine in nemščine, pridna in zanesljiva, želi službe v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava tega lista pod št. 855.

4 registrirne blagajne 1 velika omara za led

so naprodaj. — Natančneje se poizve pri

Mlekarski zvezi,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Sprejme se
tako **mizarški pomočnik**
in **učenec** ki se je že učil mizarstva.
Hrana in stanovanje
oskrbljeno.
Mizar Gogala, Bled.

Učenec,

krepak, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovini z mešanim blagom R. RUTNER, NA VRHNIKI. 862

Zaradi starosti prodam iz proste roke
!! po primerni ceni !!
bivšo suknarsko tovarno !!

katera je dolga 36 metrov, široka pa 10½ metra. Stoji na precej močni vodi, katere padec znaša 4 metre. Poslopje je enonadstropno. V pritličju in v prvem nadstropju je železna transmisija. Okrog tovarne je 5 oralov zemljišča. Tovarna je pripravna za vsako obrt. Na razpolago je tudi električna moč, bodisi kot gonilna moč ali za razsvetljavo. V poslopiju se nahaja tudi vodovod 853 z dobro pitno vodo. Oglase sprejema:

Jernej Grilo, posestnik, Zgoša, pošta Begunje pri Lescah, Gorenjsko.

Redkost!

Ogrske znamke povodom kronanja v rabi le eden dan. — Spomin na dobo junakov! Cena za nerabljene, 1 stavek K 350, 5 stavkov K 1650, 10 stavkov K 30—. Ogrske znamke vojn. pom. II. stavek (16 vrednot) K 15—. — Kömeny, Kaschau, I. Pošt., predal 12/T 135, Ogrsko.

Sprejme se krepak

učenec

za kovaško obrt, najraje begunec, pri J. Flander, kovaški mojster, Zelniki, Gorenjsko. 833

Mihael Černe, doma iz Gradiške pri Gorici, išče svojo mater **ALOIZIJO ČERNE**

bivšo posestnico istotam. Komur je o njenem bivališču kaj znano, se vljudno prosi, da blagovoli to naznaniti na naslov: Mihael Černe, Ver Res. Spita, I. St., Th. Körnerstr 65, Gradec.

Krapina

Toplice (Hrvatsko)

zdravi trganje
revmo
iščias
Pojasniti in prospekti
zastonj.

Zasluzek brez kapitala!!!

z zastopstvom tvrdk raznih dobrodohkih branž. Pojasnila daje Univerzal V 87, Dunaj II. Schüttelstraße 93.

Proda se iz proste roke pritlična

hiša v Krškem

ležeča ob Savi v bližini mestnega župnišča. Hiša obstoji iz dveh sob in kuhinje ter ima prosti uvoz. Poleg hiše je manjša stavba s stanovanjem. Pri hiši je vrt za sočivje. Najnižja cena je 7000 K. Pojasnila v pisarni g. c. kr. notarja dr. Jurija Pučko v Krškem. 858

Trgovskega vajenca

s primerno šolsko naobrazbo sprejme takoj
A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21.

ZAHVALA.

Za vse tolažilno sočutje povodom smrti našega iskrenoljubljenega, nepozabnega soproga oziroma dobrotne očeta, gospoda

Frana Tomc

predvsem preč. duhovščini in mnogobrojnim znancem in prijateljem za mnoge tolažilne obiske, dalje za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu, osobito velenjenemu osobju »Katoliške tiskarne«, za mnoge darovane vence izrekajo vsem in vsakemu posebej najiskrenejšo, najtoplejšo zahvalo

žalujoči ostali.

Ljubljana, 7. aprila 1917.

Zahvala.

Povodom nenadne smrti našega iskrenoljubljenega, pre-dobrega soproga oziroma očeta, brata, strica in svaka, gospoda

VENCESLAVA ARKO

mi je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da mi ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti.

Naj tedaj tem potom izrazim vsem, ki so nam na ta ali na oni način tešili našo prebridko in nepopisno bol, ter vsem, ki so v tako nepričakovanem, mnogobrojnem številu spremili ljubega pokojnika k prezgodnjemu grobu, svojo najprisrčnejšo, globoko čutečo zahvalo. 856

Sen ožee, 1. aprila 1917.

Rozl Arko.

Izurjeni zidarji za delo s kamenjem in delavci za gradnjo škarp

pri zgradbi nove okrajne ceste Lesično—Prevorje se sprejmo. Živila na razpolago po režijski ceni. Prijave z navedbo zahtevane plače sprejema 848

Gradbeno vodstvo v Pilštajnu, Spod. Štaj.

Vročina pisarna garancija	Najboljši in najpopolnejši so le	povsod hvaljeni in priljubljeni
	Pfaff šivalni stroji	
	enako	
	Puchova vozna kolesa	
	s prima pneumatiko, enaki kot pred vojno.	
Samo pri	IGN. VOK	Samo pri
specialna trgovina s šivaln. stroji, kolesi ter zraven spadajočimi deli		
Ljubljana, Sodna ulica 7, poleg justične palače,		

Prostovoljna dražba.

V ponedeljek, 16. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne in eventualno prihodnje dni, se bo vršila na Marije Terezije cesti št. 16, I. nadstropje prostovoljna dražba različnih lovskih predmetov, sobne oprave, par vozov, konjske oprave, obleke in raznih drugih stvari. Kupci se k tej prodaji vabijo. 857

SEZIJA KOLES!

Priporočam cenj. občinstvu svojo zalogo

s svetovnoznanih
„Humber“-koles
z najfinejšo pneumatiko

ter
vse kolesarske potrebščine ... in ... mehanično delavnico.

FRAN FLORJANČIČ, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Slovenski junaki pozdravljajo domovino.

Podpisani slovenski fantje se v imenu II. stotnije najiskrenejše zahvaljujemo za prijaznost in gostoljubnost, ki smo jo ves čas uživali v ugledni hiši Mejačevi in Pogacarjevi v Kapliji vasi in Klanču ter pošiljamo z bojišča najsrčnejše pozdrave: E. Frančeskin, četov. Fran Klopčič, četov. Jož. Blažinc, desetnika Janez Kerč in Janez Mule; inf. Anton Kremžar, Jožef Lipovš, Fran Zupančič, Martin Malešič. — Najlepše pozdrave iz strelskih jarkov pošiljajo vsem prijateljem in čitateljem »Slovenca«: Štabni narednik Tomo Grašič; narednik Mihael Budija; narednik Anton Puklavac; četovodja Jožef Jelen; Ciril Zelič, Blaž Petan, Evgen Korošec, Mihael Pavlič, desetnik Fran Cenko, Jožef Grenkuš, Anton Rogel, Ignacij Urbanc, Lud. Verdnik, Fran Stahl, Jožef Drev, Mihael Krušič, Mih. Žagar, Avg. Zabavnik, deset. Ivan Lubej, Jož. Draksler, poddes. Andrej Volaj, Karel Korošec, poddes. Karel Kajtner, Rudolf Vežin, Ciril Lečnik, Martin Kaker, Fran Kostanjevec, Martin Podkoritnik, Dom. Smid, Jož. Lesničar, Fran Marinič, Lud. Medved, čast. sluga Ivan Bizjak, Mih. Jurgec, Aloj. Pisanec, Fran Studenčnik, trobentač Fran Frass. — Slovenski fantje najtežje avtomobilne baterije pošiljajo vsem domačim, prijateljem in znancem iskrene pozdrave: Stefan Novak, Ignacij Mežek, desetnika; Lud. Zakrajšek, predmojster; topničarji: Srečko Žumer, Anton Adamič, Ferkal Mihael, Avšič Anton, Cerk Ivan, Klofutar Franc, Štrajner Ignacij, Žgajnar Ivan, Cetina Ivan, Priatelj Matija, Petrovič Viktor, Ilovcar Tinko, Markez Simon, Arčon Franc, Došler Alojzij, Kocjančič Mihael, Belič Zoltan, Rumac Anton, Jaromel Franc, Perič Avgust. — Slovenski planinci pošiljajo z visokih planin najlepše pozdrave mamicam in dedom za pečjo ter vsem »Slovenčevim« bralcem: Četov. Čuk Avgust, Pristava pri Gorici; des. Ivan Rozman, Nem. Rovt; Primož Peterman, Gorje; poddes. Janko Azman, št. Peter; Matevž Noč, Lipnica; inf. Janko Olifčič, Boh. Bela; Leop. Matičič, Ivanje selo; Viktor Zaman, št. Stefan; Janko Lunder, Moravče; Janko Leban, Ljubin; Joško Bobič, Kostanjevica; Anton Marušič, Nova vas; Janez Kežar, Davče; Franc Katern, Planina. — Slovenski prostovoljni strelci pošiljajo najlepše pozdrave sorodnikom, prijateljem in znancem in poštenim slovenskim dekletom: Desetnik Angel Zuzzi, Kastav; poddesetnik Vinko Kinkela, Rukavac; Mirko Škerlavaj, Opčine; Ivan Gombač, Podgrad; Jož. Širola, Sardoči; Ivan Pucer star. in ml., oče in sin, Novavas v Istri. — Najlepše pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo: Četovodja Edvard Ažnoh, iz Ljubljane; četovodja Jožef Petje iz Litije; narednik Fran Bugolin, Drnovo pri Krškem; desetnik Fran Kepic, Raka; poddes. Ivan Bregar, Trbovlje; Alojzij Kastelic, št. Vid. — Poddesetnik Stanislav Sršen, Kranj; Fr. Vrhunec, Ivan Čurk, Fr. Kern, Aloj. Klančar, M. Jesenko — vsi iz Ljubljane. — Četovodja Iv. Štrukelj, deset. Ant. Dimnik, deset. Aloj. Vene, des. Iv. Švalj, poddes. Vinko Orešek, podd. Fran Potočar, poddes. Aloj. Centa, poddes. Fr. Tomažič, podd. Fr. Udvanc, Ant. Kodrman, Iv. Keršič, Ivan Jeras, Ig. Bulic, Ed. Novak, Jak. Pristavec, Fr. Gradišek, Iv. Lavrič. — Fran Kristan, Aloj. Vinšek, A. Zajec. — Narednik Fr. Potočnik, des. Fr. Blaž, D. M. v Polju; des. Adolf Večar, Ljubljana; poddes. Ciril Križaj, Kranj; Fr. Rojšek, D. M. v Polju; Ant. Ozimek, Selo Šumberg; Fr. Pajk, Višnjagora; Fr. Dežman, Kranj; des. Fr. Škerbec, Vipava; Fr. Škerl, Črnuče. — Narednik Fr. Malešič, četovodja Joško Fircik in Joško Novšak, desetnika Ant. Govže in Iv. Schaffer, poddes. Joško Malešič, enol. prost. poddes. Joško Peternelj, Jakob Pogačar. — Desetniki: Fr. Bertoncelj, Železniki; Fr. Osterman, Mala bučnavas; Ant. Dimnik; poddesetniki: Fran Jerman, Zapogje; Andrej Cundrič, Poljsica; Jos. Trapičar, O. Štupnikar, Slavina; Mih. Košak, Rudolf Kováč, Jož. Brajkovič, Jož. Petrovič, Mih. Heinbring, Martin Novak; Iv. Kostrevc, Jos. Blažič. — Jakob Battelino, Glince; Ivan Koščak, Ribnica; Jožef Težak, Metlika; Franc Tomšič, Grosuplje; Aloj. Maver, št. Lovrenc; Avgust Porenta, Kranj. — Henrik Goropevšek, Ivan Poplotnik, Anton Iskra, Ivan Povž, Ivan Kraljič. — Desetnik Jernej Aleš. — Jož. Miklavčič in Anton Berginc iz Iderskega pri Kobaridu. — Jurij Kogoj iz Bilj. — Kristjan Sinigoj. — Četovodja Aloj. Zorž iz Slapa pri Vipavi in tovariši. — Andrej Ternovec. — Ivan Žagar. — Fr. Kavčič, Dornberg; Ivan Lavrenčič, Vrhpolje; Herman Štikler, Trebče pri Trstu; Jos. Kepič, Grad pri Kranju; Ignac Kremžar, Dole pri Litiji. — Mart. Anzeli, Mart. Povšič, Fran Judež, Jož. Grlica — Trebelno; Jož. Čučnik, Fran Božič, Sv. Križ pri Kost. in vsi tovariši. — Četov. Cerar, Moravče; Val. Pistotnik, Sv. Helena; Fr. Aljaž, Polje pri Vodcah; Mih. Zorman, Lahovče; Janko Štrukelj, Blagovica. — Alojzij Kasesnik. — Desetnik Jož. Boškica, Gorica; Alojzij Dergane, Kal. —

Semič; Fran Brumec, Jož. Branc, Jož. Čermešek. — Ivan Križaj.

Mirovna cerkev na Dunaju.

Kardinal dr. Piffli vabi dunajske vernike k slovesni prošnji procesiji, ki pojde na belo nedeljo s častljivo podobo »Mater božje z nagnjeno glavo« iz votivne cerkve v stolnico sv. Štefana. V stolnici bosta cesar in cesarica slovesno obljubila, da hodeta na Dunaju zgraditi mirovno cerkev, če nam Bog v svoji dobroti in usmiljenosti skoro podeli časten mir. Vsi katoliški Avstrijci se v tej misli in pobožnosti zbirajo okoli ljubljene, globoko versko in ljudsko čuteče cesarske dvojice.

Razgovor z letalnim poročnikom Frankl-vitezom reda »Pour le mérite«.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Znani nemški letalni poročnik Frankl se je mudil te dni na Dunaju. Med drugimi svojimi doživljaji, katere je opisal, je izjavil tudi tole: Preteklo je že dalj časa, odkar sem bil zadnjič na Dunaju. To je bilo še pred vojno in takrat sem bil še mlad. Zelo me veseli, da mi je dano videti zopet vaše cesarsko mesto Dunaj. Vi želite vedeti, kako sem postal pilot. — O tem bi vam pravzaprav ne vedel mnogo povedati, nasprotno pa zopet jako veliko. Bil sem se še pred vojno najintenzivneje zanimal za aviatiko ter sem se učil iste pri znanem pilotu Melli Bezé in napravil po skoro enoletnem študiju avgusta 1913 pilotsko izkušnjo. Pripravljal sem se bil še v istem letu za trajni nemški rekord, seveda brez uspeha. — Ob nastopu vojne sem se javil kot vojni prostovoljec k letalni stotnji I. v Döberitzu ter sem napravil ondi drugo in tretjo izkušnjo, nakar sem postal letalni mojster. V oktobru 1914 sem moral v vojno. Prve dni sem prebil v Gentu ter sem napravil ondi svoje prve poletje. Koncem maja 1915 — bil sem še častniški namestnik — sem bil odlikovan z železnim križcem prvega razreda. To se je zgodilo povodom obstreljevanja Dünkirchna z mornariškimi topovi od naše strani. Moj opazovalec je sestrelil s strojno puško neko angleško letalo. V juniju istega leta sem videl prvič nemški enokrovnik, oborožen s strojno puško, takojimenovani Fokker in sem prejel v avgustu tudi jaz enako letalo. Dne 9. januarja sem imel ostrejši zračni boj z malim francoskim lovilec. V poteku boja je padel moj nasprotnik vertikalno navzdol. Pozneje sem doživel, da je bil bojujoči se nasprotnik znani francoski letalec Simon. Nato je določil francoski general, kar smo pozneje izvedeli, da imata naslednji dan dve francoski letali, oboroženi s topovi, sestreliti moj Fokker, kateri je bil tedaj še edini tega tipa. Dne 10. januarja 1916, ko sem krožil v zraku, se pojavita nenadoma dve mogočni letali v višini 2000 metrov. Takoj sem se pripravil za boj ter sem skušal preleteti enega nasprotnika in ga prijeti od zgoraj. Izstrelilvi dobro merjene serije sem letel levo mimo njegovega aparata, da bi videl, ako sovažnik slika. Tu zapazim približno dva metra dolgo cev namerjeno proti meni. Bil je to eden izmed znanih mornariških topov 3.8 cm. V naslednjem trenutku sledi močna detonacija in približno komolec od mene je šel izstreljek skozi peroti in k sreči v napetem platnu ni eksplodiral. Jaz sem pa oddal še dve seriji od zadaj, nakar sem zasledoval nasprotnika, dokler se ni spustil na zemljo. Dva francoska letalca: podporočnika Parent in topničarja Boniet sem izstopil iz aparata neranjena vjel. Stroj, Poisin, Avion Canon, je bil cel, le motor je bil težko zadet; danes stoji v vojni razstavi v Berlinu. Imel sem še več uspešnih zračnih bojev ter sem postal potem, ko sem premagal svojega četrtega nasprotnika, poročnik ter sem bil prvič omenjen v poročilu nemškega generalnega štaba. Tedaj sem bil premeščen na črto Somme ter sem se udeležil velikih bojev. Tu sem premagal svojega šestega nasprotnika, nakar sem prejel od cesarja viteški križec domačega reda Hohenzollern s krono in meči. Nekaj dni pozneje sem izvojeval zmago nad sedmim in osmim nasprotnikom ter sem bil zato počesčen od cesarja z redom »Pour le mérite«. Ostal sem še nekaj časa ob Sommi, a sem bil malo pozneje vporabljen južno dalje ter sem žel mnogo uspehov. Hočem vam še podati sliko zelo zanimivega zračnega boja, kateri se je odigral 1. julija 1916 ob Sommi. Došel sem ravno od paruliranja ter sem se zabaval z nekim stotnikom. Nenadno javlja straža: Letalo nepoznane narodnosti neobstreljevano, smer proti vzhodu. Da je prihajal letalec od sovražne fronte, je pomenjalo, da je bil sovražnik najbrže prepodil pilota, kljub temu je pa preletel neobstreljevan naše in nasprotne črte in to je napravljalo stvar negotovo. Poskusimo tedaj, rečem mojemu stotniku, ter se prijavim k poletu, da pojasnim provenijenco letala. Po parminutnem letu sem dosegel stroj. Vsekako sem bil jaz še vedno 1500 m nižje ko on, a vendar sem dobro razločil

modro-belo-rdečo kokardo ter sem skoro zavriskal veselja, da sem našel končno nasprotnika tako globoko na našem ozemlju. Sovražno letalo je letelo proti večjemu mestu ter obkroževalo ondodni kolodvor. Mahoma zagledam, da je vrzel sovražnik veliko bombo, katere učinek sem pričakoval jaz kot nasprotnik z napetostjo. Ko se mahoma vzdigne od spodaj črn oblak, je sovražni letalec obrnil svoj aparat, da poleti nazaj proti svoji fronti. Moj stroj, ki je bodisi na hitrosti ali na vztrajnosti daleč prekašal nasprotnika, je dosegel višino istega ter ga kmalu nadkriljeval. Kakih 1600 m za njim in 200 m nad njim sem tiščal stroj, da dobi isti večjo hitrost, ter da s tem v najkrajšem času odpravim razdaljo, katere me je ločila od nasprotnika. Tedaj me je sovražnik opazil. Opazil sem, da tedaj kurs sovražnega aparata ni bil več raven, v čemur me je utrjevalo opazovanje nasprotnika na levo in desno iz stroja. Pri zadnjih 80—100 m sem stavil moj stroj popolnoma navpično nad sovražnikom, viziral strojno puško, tiščal z vso silo na odvod — tu so mi odpovedali obe strojni puški vsled slabe defekcije. Moje razočaranje in srditost je bila tako velika, da sem se odločil nadaljevati boj do skrajnosti. Ostajal sem nasprotniku tesno za petami, ter mu nisem puščal niti trenutek časa, da bi mislil name. Bila sva daleč na našem ozemlju, ter se mi ni bilo bati še drugega sovražnika radi tega mi je stvar napravljala vedno več zabave. Krožila sva gori in doli v zraku, nakar sem prisilil nasprotnika, da je umaknil svoj napad ter letel takojimenovani »Mordsflug«. Jaz sem sledil mojemu višomeru z napeto pazljivostjo, ter sem vžival na vsakih 100 m, za katere smo bili bližji materi zemlji, takorekoč smrtno veselje. Po 20ih minutah je bil sovražnik že pri tleh in sem videl njegovo senco spodaj vedno manjšo, vedno temnejšo, nakar se je gladko izkrcal. Obledel sem še nekaj časa njegov stroj, ker njegov propeler se je še vedno vrtil. Kar zagledam nemške vojaške, ki so obstopili motor, iz katerega je stopil Anglež ter šel s privzdignjenimi rokami proti naši vojakom. Jaz odstavim urno plin, in ni preteklo 10 minut, ko sem bil pri Angležu. Bil sem presenečen. Bil je mlad nežen fantič srčne in simpatične zunanjosti, trokrajno čepico nosno potisnjeno na levo uho, po videzu častnik. Obraz mu je bil še močno žarel in nekatera solza mu je polzela radi izgubljene prostosti po lepem licu. Predstavil sem se mu: Frankl. On me je gledal z nekim intenzivno radovednim pogledom napravil nekoliko otroško srčen poklon ter izpregovoril: Wingfield. Stisnila sva si krepko in prirčno roki. — Po malem praznovanju v kazini sem moral odpeljati ujetnika na vojnoujetniško postajo, kjer sem ga pozneje še večkrat obiskal. Poročnik Frankl je pripovedoval v tako priprostem skromnem načinu o svojih doživljajih, umljivo za njega. On se vzdigne v zrak ter pušča za sabo zemljo kot nežno profiliran relief. Naravno je tudi, da gledaš vsak trenutek smrti v oči, ako se gori spuščas s sovražnikom v boj. Kot človeški dokument za »nemške barbare« bodi tu dostavljena še prestava pisma za Frankla na angleško kraljevsko letalno poveljstvo: »Ako pade poročnik Frankl v roke kralj. letalnega poveljstva, prosimo, da se z njim lepo ravna in se mu izkaže vse najboljše. On je poročnik Alkeda in mene sam vjel in postopa zelo dobro z mano. Ob vrnitvi se mu izkažem hvaležnega. E. E. Hilton, kapitan. R. F. C. Lawrieus Wingfield, Friderik Bowyer, Sergeant.«

Naročajte nabitke iz usnja; s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštne priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Ant. Rud. Legačovo zasebno učilišče za stenografijo, strojepisje, pravopisje, računstvo, zemljepisje in lepopisje v Mariboru, Viktringhofgasse 17, I. nadstr. Veliko, moderno in odlično učilišče z državno potrjenim učnim programom in državno preizkušeni učni močmi. Pričetek prihodnjih tečajev 12. aprila 1917. Prospekte pošilja ravnateljstvo zavoda brezplačno. Govoriti se more vsak dan, tudi če je nedelja in praznik, od 11. do 12. ure. Nov je nemški jezikovni tečaj.

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi za K 1'50 ali K 1'80 se še dobe. Po pošti 20 v več. Najlepše darilo!

Dolenjske novice
Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj list v Novem mestu vsi dolenjski rojaki, študij živite izven Dolenjskega po vsem Slovenskem. Naprej plačana letna naročnina 3 krone. — 604

Na prodaj sta

dve hiši

poleg zaloga Mengelke pivovarne na Javorniku pri Jesenah (Gor.). Prva stoji pri cestni in se v njej izvršuje gostilniška obrt, druga nekoliko višje proti železnici. V drugi hiši je več delavskih stanovanj in spada k njej njiva in vrt. Cena jako ugodna. — Pošaljala daje: ADELA BALOH NA JESENICAH.

100 litrov domače piščice osvobodite se vseh gasilcev in jankov vsak sam napravi v mah. stroji. V zalogi so: ananas, jabolčni, granatni, malinovi, muskatni brusovi, poprovi metvice, pomarančevci, pivnec, visnovec. Nevarno izli. Ta oca piščice se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča mase rum ali zganja. Sestavine z nat. navod. stanejo 12 K tranko po povzetju. Za ekonomije, tvojnice, večja gospod., delavnice ito., neprecen. vredn., ker to delavca sveži in ne upijani in njegova delazna ni ne trpi. Jan. Grolle, Engel-Drogerie, Brno 441, Moravsko.

Uradnica išče lepo meblovano, če mogoče 840

separirano sobo

v bližini cerkve Srca Jezusa ali Sv. Petra. Ponudbe pod šifro Aleco na upravo lista.

F. RATZEL, Ljubljana, Stari trg št. 20 (prej v Gorici)

vij. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev, gramofonov, žepnih elektr. svetil, kompl. že od K 2.—, V zalogi vedno par tisoč. Najboljše baterije. Posebno nizka cena za razprodajalce. Pismena naročila se takoj izvrše. 450

Odca se tačoj v našem dobro ideoč

RESTAVRACIJA

s tujskimi sobami in vso opravo v Toplicah na Polenjskem. Več se poizve v trgovini Vodnikov trg 2. 832

Vsakovrstne 108

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba, kakor je v takem času najbolje mogoča. FR. CERAR, tov. slamnikov v Štobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

Solicitator

in tudi v odvetniških poslih popolnoma izurjena se sprejme. — Odvetniška pisarna dr. Frana Poček, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 11. 836

Sprejme se **šivilja** za bluze in za kostume (jope) in ena **učenka** pri g. ŠLEHAN, Stari trg 21, I. nadstropje desno.

Učenka

z dobrimi izpričevali, katere ima vso oskrbo doma, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe naj se pošljejo na upravo tega lista pod šifro »LJUBLJANA 1017«. 814

Jožef Jug

Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

mlada prodajalka

izurjena mešane stroke 803

želi primernege mesta

v mestu ali na deželi. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod Prodajalka 803. Znamka za odgovor.

Skoro nov amerianski

pisalni stroj

Ljubljana, Gradšče 15 I. levo.

Kupim

pianino ali glasovir

proti gotovemu plačilu. Kavarna Brandt, Spod. Šiška št. 70.

Sluga

kateri je že služboval v kaki trgovini, se takoj sprejme v drogeriji Anton Kanc, Židovska ul. 1.

Priznana
najnižje
cene!

Modni salon - Ljubljana, Židovska ulica št. 3 - Marija Götzl

odprto skladišče nasproti št. 7.

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbora svilenih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Popravila
po
želji.

Razpisuje se služba

885

občinskega tajnika

v občini Cerklje pri Krškem. Zahteva se izurjena, zanesljiva moč. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe sprejema župan Josip Ajster, p. Krškavas pri Brežicah.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

katero sem začel izdelovati na debelo, tako da vsakemu lahko postrežem. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah prav dobro došla. Naj vsak poskusi! FRANC CERAR, tovarna slamnika v Stob-u, pošta Domžale pri Ljubljani. 170

Henrik Weisz

Nagysallo (Kom. Bars)

Ustan. 1910.

dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamenjava dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.—, K 40.—, K 45.—, in K 50. zakon. protokol 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 1 skatlija kreme za čevlje K 1.—

Kovačnica

v zelo prometnem kraju se odda prosto izurjenemu kovaču, ki bi bil vajen tudi lahkega dela. — Sprejme se tudi

kolarski pomočnik

event. vajenec.

812

Prednost ima tak, ki se je že učil obrta. Ivan Zajc, Vir, p. Dob pri Domžalah.

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Kostanjev les

od 1 m dolgesti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni trdka

J. Pogačnik,

2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Prodaja dokler je zaloga:

Cikorijo,
Milo za pranje,
Slivovko in
Tropinovec.

755

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt-nem povzetju trdka

A. Kušlan

Ljubljana, Karlovska cesta 15.

G. F. Jurásek

vplaševalec glasovirjev in trgovac glasbil

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamenjava in desetletno jamstvo. Splošni zavod za vplaševanje ter popravila vseh glasbil. Vplaševalec v »Glasbeni matiča« ter v vseh slovenskih zavodih.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam doloži na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur JAN KONRAD, c. in kr. dvor. založnik Brtix št. 1552 (Češko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro K 4.—, 7.—, 8.—. Vojno-spominske nikeln. ali jeklene ure K 11.—. K 2.—; armadne radij. ure in niklja ali jekla K 13.—. Masivne srebrne Roskopf remont. ure s sidrom K 19.—. K 20.—. Budilke, stenske in ure na stojalo v veliki izbiri po nizkih cenah. 3letno pisмено jamstvo. Posilja po povzetju. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Najstarejša slovenska trdka te stroke.

Obstoi že nad 40 let

Ana Hofbauer

Imejateljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velumc, albe, korcilje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja hitro in najpoštanejšo postrežbo, prosil, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo trdka.

Kostanjev les

387

do 2 m dolg, cepljen 10 do 30 cm v prerezu kupuje

Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južnostajarsko.

Ponudbe s skrajno ceno, množino in rok dobave naj se vpošljejo!

Točno plačilo. — Kulantno poslovanje!

Kupujem tudi mehak, bukov, hrastov les, okrogel in žagan.

Tehnična pisarna

2780

za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zjamčena.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Baterije

Vido Bratovž

Ljubljana, Stari trg št. 4

Na debelo.

Baterije

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022*76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232*66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBREŠTUJE PO 4%. :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rasti brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blesk in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po 6, 10 in 15 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzajem ali denar naprej iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, I, Kohlmarkt 11.

MILLO

doblivate
v specialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana, Sv. Petra c. 20.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Nasproti hotela »Union«

Cene kolikor mogoče zmerne.

Modni salon.

V zalogi

novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo

najnovjših slamnikov.

Odpri tudi v opoldanskih urah.

Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

Najnovejša, nepogorljiva asbestna štedilna luč

CARBONO

prekaša vse poštene in druge nočne štedilne svetilke, gori usakokrat, ko je bila napolnjena s petrolejem, 10 do 12 ur svetlo, mirno in enakomerno.

„Carbano“ traja, ako se uporablja vsaki dan, približno dve leti. Posebno priporočljivo čisti duhosčini za razsvetljavo večne luči, pri božjem grobu in pri okinčanju majniških altarjev. Cena brez stekla 60 vinarjev. Preprodajalci popust. Edina zaloga pri

Juliju Klein, zaloga stekla in porcelana, Ljubljana.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60.200.000 K Reserve 17.000.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143.241.140.

Zahtevajte slovenski cenik!

Dostavitev
tako!

Brez pomisleka so

Jos. Petelinca

šivalni stroji najlepše in času najprimernejše
priložnostno darilo.

Naslov za pismo:
Jos. Petelinca
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, šivajo, vežejo (šitkajo), krpajo (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10letno garancijo, krogličen, brezšumen tek, ter biserni ubod. Vedno v zalogi priproste in luxus opreme, ter stroji najnovejših sistemov. Pouk v ravnanju s strojem kot tudi umetno vezenje, krpanje perila ter šivanje z aparati vsaki čas in povsod brezplačno.

Cim preje kupiš, ceneje kupiš — dobro le v Ljubljani, sv. Petra nasip 7, blizu frančiškanskega mostu, levo ob vodi, 3 hiša pri

Jos. Petelinca

Raka pri Krškem.

Dne 12. aprila t. l. ob 8. uri zjutraj se višji na licu mesta pod jako ugodnimi pogoji prodaja

gradu Raka z gospodarskimi poslopiji.

Zraven spada 25 oralov gozda, 6 oralov vinogradov in približno 9 oralov vrlov in travnikov. Prodajali se bodo posamezni objekti po parcelah tudi gospodarska poslopja z deli vrta na zahtevo posebej, sprejmejo se pa tudi ponudbe za posamezne dele ali pa za vse posestvo. Proda se tudi stavbeni material, opeka (strešnik), strešni stol itd. iz nekaterih poslopij, ako se kupci oglasijo. Prodalo se bode tudi nekaj rastočih smrek.

Natančni pogoji se izvedo na licu mesta. Pismene ponudbe naj se naslovijo na: g. Ivan Modic, Nova vas pri Rakeku do 10. aprila t. l.

776 (3)

Raka pri Krškem.

Srbečico, hrasie, izpuščaje,
kožne bolezni, stare rane

odpravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče jantarsko milo 4 K. Izdeluje

Gerö Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pismene ponudbe z navedbo cen.

136

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. rudečega križa in turškim srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta šte. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4¹/₄ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo okroglo kron 800.000.—. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1915 23 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanji viagateljem so za poši-

4¹/₂ %

ljanje denarja na razpolago brezplačno položnice pošne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7¹/₂, 15 ali 22¹/₂ let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom. Dovoljujejo se ranžirska posojila proti zazuambi na plačo in zavarovalni polici ali poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 K 519.848-40. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.039.850 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Bogumil Remec, c. kr. profesor v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Clani: Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; Zajo Albin, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Anton Krolj, tajnik Zadrugne zveze v Ljubljani; Dr. Merhar Alojzij, gimn. vero- učitelj v Ljubljani; dr. Jakob Mehorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; Ivan Bušnik, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Clani: Anton Čadež, katehet v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; Avguštin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Ljubljana.

Modni salon

Rimska cesta št. 10.

Ivanka Stegnar

Naročila in popravila točno in ceno.

priporoča svojo zalogo damskih svilenih klobukov in slamnikov najnovejših oblik ter raznega nakita.

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani

razpisuje službo

kletarja

ki ima opravljati kletarski posel v zadrugi kleti v Ljubljani, in službo

natečaja ali natečajke

za vinsko točilnico zadruge v kleti hotela „Union“. Službo kletarja in natečaja je nastopiti s 1. majem 1917. Prošnje z dokazili strokovne usposobljenosti, oziroma dosedanje uporabljivosti je vložiti

do sobote 21. aprila 1917

v pisarni deželne vinarske zadruge, Ljubljana, Poljanski nasip 52. (Prisilna delavnica). Tam je poizvedeti nadaljne pogoje službenega razmerja in prejemkov. Prositelji se imajo ravnostam tudi osebno predstaviti.

Za načelstvo Deželne vinarske zadruge

Ljubljana, dne 6. aprila 1917.

Dr. Vl. Pegan
t. č. predsednik.

C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt.

OBJAVA.

Enoinšestdeseti redni občni zbor delničarjev c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt se vrši v petek, dne 4. maja 1917 ob 5. uri zvečer

v veliki slavnostni dvorani društva avstrijskih inženirjev in arhitektov na Dunaju (I. Eschenbachgasse 9).

Predmeti razprave so:

1. Letno poročilo upravnega sveta.
2. Poročilo revizijskega odseka o računskem zaključku leta 1916 in sklepanje o tem poročilu.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička 1916 leta.
4. Sklepanje o volitvah v upravni svet.
5. Volitev revizijskega odseka za leto 1917.

Za glasovanje upravičeni delničarji, ki se žele udeležiti občnega zbora, se tem potom vlijudno vabijo, da najpozneje do 20. aprila t. l. ki je kot zadnji rok določen v pravilih, vložijo svoje delnice s kuponi vred ali mesto njih zadevne položne liste in sicer:

na Dunaju pri likvidaciji zavodov (I. Am Hof 6.) ob delavnikih od 9.—12. ure;
v Bolcānu, Bregencu, Brnu, Feidkerchu, Gabionci, Gerici, Inomestu, Karlovih varih, Celovecu, Ljubljani, Lublinu, Lvovu, Mor. Ostrovi, Olomacu, Pulju, Pragi, Lizerolu, Toplicah, Trstu, Opavi in Warnsdorfu pri zavodovih podružnicah.
v Budimpešti pri Ogrski splošni kreditni banki,
v Berlinu pri ravnateljstvu diskontne družbe, ali pri banki za trgovino in industrijo, ali pri S. Bleichröderju ali pa pri Mendelssohnu & Co.,
v Vratislavi pri Slezijskem bančnem društvu ali pri banki za trgovino in industrijo, podružnica Vratislava, prej Vratislavska diskontna banka, ali pri E. Heilmannu,
v Draždanih pri splošnem nemškem kreditnem zavodu, oddelek Draždani,
v Frankobrodu ob M. pri ravnateljstvu Diskontne družbe ali pri podružnici banke za trgovino in industrijo,
v Hamburgu pri severonemški banki v Hamburgu ali pri podružnici banke za trgovino in industrijo, ali L. Behrens & Söhne ali pri M. M. Warburg & Co.,
v Kölnu ob R. pri Sal. Oppenheim jr. & Co.,
v Lipskem pri splošnem nemškem kreditnem zavodu ali pri podružnici banke za trgovino in industrijo.

DUNAJ, dne 4. aprila 1917.

C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt.